

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1975

1119750609,6

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO
OZD ZASAVSKI PREMGOVNIKI
TRBOVLJE

LETO XI.
JUNIJ 1975

ŠTEV. 6

3. julij — naš dan

pri Zasavskih premogovnikih Trbovlje, imamo polno zaupanje v izrečene besede in smo prepričani, da bo jutrišnji, če ne že današnji dan res lepši, kar bomo dokazali z našim delom!

Vsem članom delovnega kolektiva iskreno čestitamo ob dnevu rudarjev, dnevu borcev in dnevu vstaje slovenskega naroda!

Družbenopolitične organizacije Zasavski premogovniki Trbovlje

Člani našega kolektiva bodo v letošnjem letu še toliko bolj ponosno slavili svoj praznik, ker je to, ne le dan rudarjev, temveč tudi velik slavnostni jubilej svobode in samoupravljanja. Je dan, ko se slavnostno in ponosno spominjamo naše zgodovine, v kateri je zmagal boj pravičnih, boj delavskega razreda, boj v katerem imamo »mi«¹ rudarji levji delež. Prav zato ga bomo praznovali z vso tradicionalno zvestobo in ponosom, saj ta praznik simbolizira tisoče in tisoče trpljenj, zmag in hkrati ponosov. Ob njem se spomnimo, da smo si družno priborili vse to, kar je bistvo in moto našega vsakdanjega življenja; vse tisto, o čemer je bil v davni preteklosti le sen. Toda danes samoupravljamo, danes odločamo o svojem delu, o svojih rezultatih dela, skratka vplivamo s svojim delegatskim sistemom na vsa področja. Res je, da še ne povsod povsem zadovoljivo. Toda zavedamo se, da je moto našega nadaljnjega dela negodovanje vsega pozitivnega, kar bomo kot tradicionalno, revolucionarno jedro delavskega razreda, preko našega sindikata z ZK na čelu in ob vsej skrbi ter pomoči mlademu rodu, še naprej zelo aktivno gradili in tudi zgradili.

Vse družbenopolitične organizacije, sindikat, ZSMS in ZK

VSEM ČLANOM KOLEKTIVOV V VSEH TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN SKUPNIH SLUŽBAH CELOTNE DELOVNE ORGANIZACIJE, TOPLO IN PRISRČNO ČESTITAMO OB LETOŠNJEM DNEVU SLOVENSКИH RUDARJEV — 3. JULIJU! ENAKE ČESTITKE PA VELJAJO ŠE POSEBEJ VSEM UDELEŽENCEM NOB ZA DAN BORCA — 4. JULIJ!

OB PRAZNOVANJU DNEVA RUDARJEV!

Letošnje leto v celoti poteka v znamenju obletnic, ki predstavljajo pomembne mejnike v našem razvoju. Kot zelo pomembno obletnico praznujemo vse letošnje leto tridesetletnico zmage nad fašizmom, ki pomeni pri nas istočasno zmago socialistične usmeritve našega razvoja. Druga pomembna obletnica je 25-letnica delavskega samoupravljanja, s čemer se je začelo najpomembnejše obdobje razvoja družbenoekonomskih odnosov v celotnem družbenem življenju Jugoslavije, republik, občin in delovnih organizacij. V to praznovanje se vključuje tudi praznovanje rudarskega praznika, ki predstavlja praznovanje spomina na boj rudarskega proletariata v predvoj-

nem času za pravice, ki se danes v celoti uresničujejo v novih družbenoekonomskih odnosih, v katerih postaja delavski razred resnično popoln gospodar svoje usode.

Ob tej priliki ne moremo tudi mimo pomembnega dogodka v našem razvoju, to je združitve s Termoelektrarno Trbovlje. To se je zgodilo pred našim praznovanjem. Družina TOZD se povečuje še za eno in daje s tem mnogo bolj zaokroženo podobo energetskega potenciala v Zassavju kot doslej. Za popolno podobo bo verjetno potrebna še marsikatera akcija, ki naj bi vse dejavnosti takšnega značaja tudi povezovala in izoblikovala dokončno podobo energetike na našem področju.

Kakor že mnogokrat doslej, lahko sedaj ugotovimo, da smo napravili napredek na najrazličnejših področjih, tako samoupravnih, kot tudi tehničnih. Preveč pa bi se uspavali, če bi bili s tem zadovoljni. Naš nadaljnji razvoj je v nenehnem snovanju in iskanju vedno novega, tako na področju uveljavljanja družbeno ekonomskih odnosov kot tudi na najrazličnejših področjih tehničnega značaja.

V želji, da bi nas naša snovanja in ustvarjanja čim bolj približala zastavljenim in predvidenim ciljem, čestitam vsem delavcem ob rudarskem prazniku in želim rudarski SREČNO!

Generalni direktor
Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Ukrepi za nadaljnje pridobivanje premoga v jamah TOZD Rudnika Hrastnik

Po vdoru blata, 16. 4. 1975 v A-kopi jame Hrastnik je kot varnostni ukrep, Republiški rudarski inšpektorat prepovedal vsakršno pridobivanje premoga iz nadkopnega dela v vseh področjih, kjer prete vdori. S tem ukrepom je praktično prenehala uporaba dvoetažne odkopne metode za to področje,

vse do izdelave aneksa k dopolnilnemu rudarskemu projektu, ki mora podati rešitev najprimernejšega načina pridobivanja premoga ter zagotoviti popolno varnost zaposlenih pred vdori vode in mulja v teh območjih.

RRI je z odločbo naložil tehničnemu vodstvu, da izvede dodatne podrobne montan-ge-

ološke in hidrološke raziskave, katerih rezultati in ugotovitve naj služijo kot osnova za izdelavo ustreznih varnostnih ukrepov za varno izvajanje del v jamah.

V odločbi je RRI priporočil, da je treba k reševanju tega problema pritegniti tudi priznane strokovnjake.

Na podlagi navedenih zahtev in priporočil je bilo doslej izvršeno naslednje:

1. Pri Geološkem inštitutu FNT Ljubljana, je bila do konca maja izdelana študija »Geološke in hidrogeološke razmere na območju jame Hrastnik«, kot osnova za vsako nadaljnje iskanje ustrezne odkopne metode in iskanje možnosti predhodnega odvodnjavanja prihrabin in starih del.

2. Dne 9. junija 1975, je bilo organizirano posvetovanje tu- in inozemskih strokovnjakov o vzrokih vodnih vdorov v jami Hrastnik, na katerega je bilo povabljenih 11 tuzemskih strokovnjakov iz Beograda, Zagreba in Ljubljane ter francoski strokovnjak iz Pariza.

Posvetovanja so se udeležili le 3 tuzemski in francoski strokovnjaki ter glavni in področni rudarski inšpektor in predstavnik upravnega organa, pristojnega za rudarske zadeve v okviru Republiškega komiteja za energetiko. Udeleženi je bilo tudi 5 predstavnikov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Po končanem posvetovanju je bila imenovana 5-članska komisija, da na podlagi razprave in ugotovitev pripravi zaključke kot orientacijo za nadaljnje iskanje tehničnih rešitev problema. S francoskim strokovnjakom smo še v naslednjih dneh vodili razgovore o njegovih predlogih, predvsem pa o osnovnih pogojih za nadkopno pridobivanje.

Na posvetovanju je bilo jasno ugotovljeno, da se karakter in vzrok vodnih vdorov v jami Ojstro ne more istovetiti z vdori v jami Hrastnik, z ozirom na možne akumulacije oziroma kolektorje, to je izvore in da

moramo pojav vdorov ločiti v nenadne povečane dotoke vode brez nanosov materiala in na nenadne vdore mokrega materiala, ki predstavljajo največjo nevarnost, ker je ta material praktično blato oziroma žitka masa.

Osvojena je bila tudi hipoteza o nastanku redkotekočih mas v nadkopnih delih ter dosedanje laboratorijske ugotovitve. To hipotezo je potrebno še znanstveno dopolniti in argumentirati:

Ob ugotovitvi ločenja vdorov, na vdore vode in na vdore mokrega materiala, je potrebno na podlagi geoloških in hidrogeoloških osnov ugotoviti, kje obstaja možnost ene oziroma druge vrste vdorov. Na podlagi ugotovitve ožjih lokalitet za eno ali drugo vrsto vdorov, bo možno projektirati dela za možno predhodno odvodnjavanje oziroma projektiranje ustreznih odkopnih metod.

Rešitev problema ni enostavna, zlasti še, ker je sedaj ugotovljeno, da že pri 8—8,5 % gline v premoških slojih, ob prisotnosti 30—40 % vode, lahko nastane v procesu mešanja te mase blato, zato je reševanje te problematike dolgotrajen proces.

Ker pa je nujnost, da tudi TOZD Rudnik premoga Hrastnik ob vseh teh problemih obdrži proizvodnjo na čim višji višini, so bili sprejeti še naslednji ukrepi, ki naj čimprej pripomorejo k realizaciji te nujnosti:

Kljub le enoetažnemu odkopavanju, je za doseg čim večje proizvodnje angažirati čim večje število ljudi na odkopnih deloviščih in odložiti le najnujnejša remontna in vzdrževalna dela. Določene faze del je po-

trebno izvršiti tudi med izmeno. Vzdrževanju mehanizacije je potrebno posvetiti vso pozornost, saj izpadi zaradi okvar znatno vplivajo na fizični obseg proizvodnje. Za pripravljalna dela, tako na odkopih kot na pripravi, je izkoristiti tudi dela proste dni. Le z večjim dnevnim napredkom odkopnih front je možno reševati problem proizvodnje. Pri vsem tem bo moral TOZD neposredno organizator proizvodnega procesa rešiti tudi problem izostalih in smotrno angažirati vse razpoložljive delovne sile.

Da bi povečali tudi število čel, to je odkopov, smo pričeli na novem širokem čelu v A-kopi — vzhod, po 25. juniju montirati SH podporje in odkopni stroj ob vgraditvi dozirnih naprav za pomik transporterja v celotni dolžini, kar vse naj omogoči čim večji dnevni napredek odkopne fronte ob minimalnem angažiranju rudarjev pri težkem ročnem delu.

Dokaj kratkoročna rešitev problema proizvodnje v jami Ojstro pa je v tem, da čim preje aktiviramo nadkop Ojstro — Terezija II. in črpališče pod vpadnikom ter preidemo na odpiranje etaže v Terezija II. polju pod koto 180, kjer bo možno uporabiti tudi obstoječo kompleksno mehanizacijo.

Vedno bolj postaja očitno, da se bodo morali lastni tehnični kadri močno angažirati pri reševanju kompleksne problematike nadaljnjega odkopavanja v jamah TOZD Rudnika premoga Hrastnik. Ker pa tudi v drugih TOZD nastopajo problemi nadaljnjega odkopavanja, je nujno, da se posamezne službe na tehničnem področju SS, kadrovsko okrepijo.

Adolf Jermol, dipl. inž. rud.

ČLANOM KOLEKTIVA TOZD RUDNIK PREMOMA HRASTNIK, KAKOR TUDI ČLANOM KOLEKTIVA IZ OSTALIH TOZD IN SKUPNIH SLUŽB TER OSTALIM OBČANOM OBČINE HRASTNIK, ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE HRASTNIK, 3. JULIJU 1975!

Kaj storiti v jamah Hrastnik in Ojstro?

Po zadnjem vdoru blata v zapadnem krilu 14. etaže v A-kopi jame Hrastnik, smo v zaščito zaposlenih sprejeli tudi začasen ukrep o prepovedi pridobivanja premoga iz nadkopnega dela. Ta ukrep velja toliko časa, dokler s posebnim aneksom k dopolnilnemu rudarskemu projektu ne bo določena odkopna metoda za vsa območja, kjer preti nevarnost vdora vode ali vdorov blata in proti temi vdoru za zaposlene zagotovljena popolna varnost.

Tak ukrep s takojšnjo veljavo je zagotovil trenutno visoko stopnjo varnosti in vzbudil pri naših rudarjih tudi odobravanje, obenem je pa ukrep, s katerim se je bistveno spremenila tudi odkopna metoda, začasno popolnoma iztiril proizvodnjo, ki se je v teh dveh jamah zmanjšala za tretjino.

Pogoj, s katerim nas odvezuje sedanji ukrep, je torej v takojšnji študiji in v ukrepanjih, ki naj v okviru aneksa k DRP preprečijo take in podobne katastrofe. S tem pa nastajajo posebne težave, katere bo moral reševati celoten kolektiv.

Čeprav bi problem, zaradi težkih posledic, ki smo jih imeli zaradi vdorov blata, hoteli poudariti s stališča varstva pri delu, se moramo zavedati, da varstvo pri delu ni neka absolutna samostojna dejavnost, ampak *samo način nekega dela*, ki pa mora imeti svoj smoter v premišljenem racionalnem ustvarjanju.

Če smo torej svoj smoter dela usmerili le v njegovo varnost, v *njegov način*, potem smo smoter dela v osnovi zgrešili.

Problem v rudniku Hrastnik je prav v tem, da je treba takoj zagotoviti *gospodarno, ekonomsko odkopavanje* po načinu, ki bo nudil »*najvišjo stopnjo varnosti*« za zaposlene.

Pri reševanju te naloge se ustavljamo pri dveh bistvenih vprašanjih:

— kje so vzroki za nevarne vdore blata pri sedanji odkopni metodi;

— priti na gospodarno odkopavanje po metodi odkopavanja v horizontalni koncentraciji.

Da bi bile podane tudi ostale okoliščine, ki imajo določen vpliv za reševanje problemov, je potrebno, da se vsaj v grobem seznanimo s stanjem in pogoji v katerih odkopavamo.

a) S prehodom na podkopno pridobivanje, je z zmanjšanjem odkopnih učinkov nastalo občutno pomanjkanje delovne sile, sposobne za odkop.

b) Podkopno pridobivanje je bilo spričo velikih učinkov pri točenju (pridobivanju iz nadkopnega dela) vedno v podrejenem položaju. Neučinkovit sistem nagrajevanja in nedoslednost razvijanja delovnih metod do vseh možnosti koriščenja in oblik, ki bi bile sicer mogoče, so običajno tudi druge moderne stroje in naprave obrnile le v prid zmanjšanja težaških del, in le v manjšem obsegu za povečanje proizvodnje. Tako so ostale faze dela v podkopu kljub precejšnjim vlaganjem v samohodno podporje in uvedenim strojem za napredovanje, še vedno nerešen delovni postopek, katerega pomen pa spričo odličnih rezultatov pridobivanja iz starega dela ni bil vedno dovolj očit.

c) Vse odkopne etaže v obeh jamah so še za daljo dobo pripravljene za odkopavanje s povečano odkopno višino. Povprečno le-ta znaša 10 m. Očitno je, da bomo pri nespremenjeni pripravi pustili v starem delu nad 70 % premoga. Naknadno pridobivanje bo, kakor bomo kasneje pojasnili, iz varnostnih razlogov verjetno nemogoče in bo torej ta premog popolna odkopna izguba.

Vsa ta tri omenjena dejstva povzročajo, da obe jami, predvsem pa jama Hrastnik, ne dosega ekonomskih rezultatov,

ki jih lahko zagotavlja določena proizvodnja, ker sicer kljub zadovoljnim odkopnim zmogljivostim ne dosegamo odkopnih učinkov, niti ni na razpolago delovne sile, katera bi kompenzirala manjše učinke in tako pokrila izgubljeno oziroma zmanjšano proizvodnjo.

V skladu z zavestjo, da bi čim hitreje ukrepali za ureditev tega stanja in v skladu s priporočilom republiškega rudarskega inšpektorata, je tehniško vodstvo ZPT organiziralo posvetovanje o vdorih vode, na katerega je poleg domačih, povabil tudi druge priznane strokovnjake.

Na posvetovanju, ki je potekalo v Trbovljah, 9. junija 1975, so bili podani rezultati najnovejših raziskav in stratigrafije in tektonike stolišča jame Hrastnik ter najnovejša hipoteza o nastajanju nevarnih akumulacij tekoče mase v starih delih. Po uvodnih referatih z opisom dosedanjih vdorov vode ter hidrologiji jamskih območij, je sledila razprava, v kateri so posamezni strokovnjaki točneje pojasnjevali svoja podajanja in dajali tudi predloge za rešitev.

V glavnem so bile predlagane naslednje rešitve:

— iz hidroloških podatkov je razvidno predvsem pa iz najnovejših statigrafskih raziskav, da obstaja možnost pronicanja vode v jama Hrastnik s površine skozi litavske apnenice in so zaradi zakasnelosti in razpokani zaradi odkopavanja lahko tudi dobri kolektorji. Na mestih, kjer je bila aerodirana morska glina in kjer litovci ležijo direktno na krovni, je praktično vodi odprta pot v jamske prostore. Druga možnost pronicanja vode v jama, je direktno skozi stara dela (Dol). Da bi preprečili dotok po teh poteh v jama so predlagali, da bi se kolektorje oziroma propustne plasti na primernih nivojih odvodnjevali. Isto so

predlagali tudi za porozni dolo-
mit, predvsem tam, kjer ima
le-ta kontakt s premogom (Tr-
bovlje);

— poseben predlog temelji na
hipotezi, ki na podlagi sicer ma-
loštevilnih preprostih poizkusov
tudi da nevarne akumulacije
blata in tekoče mase nastajajo
v starem delu, in sicer v krat-
kem času, ko je v staro delo
pritekla voda. Ustvarjanje te-
koče mase je v zvezi z glinami,
ki jih vsebuje premog. Voda,
ki je namočila premog je razto-
pila glino in se pri dovolj viso-
kem odstotku iz take žitke ma-
se, v kateri premog plava, ne da
več odvodnjavati. Zato je tudi
pronicanje tekočega dela celo-
kupne mase skozi suho maso
starega dela nemogoče, če je ta
suha masa dovolj drobno zrna-
ta oziroma je masa v starem
delu nadrobljena. S tem bi lah-
ko bilo pojasnjeno, zakaj se pri
tudi tako velikih akumulacijah
redke mase nekaj deset metrov
v višni starega dela, le-ta ne
odceja v odkop.

Trditvi, ki vso nevarnost vdo-
rov blata pripisuje torej že na-
stanku redkotečnih mas v sta-
rih delih, je sledil tudi ustrezen
predlog, ki spričo malih količin
vode, potrebne za nastanek aku-

mulacije (ca. 135 m³ vode je bilo
pri zadnjem vdoru blata v A-
kopi). Sicer ne zavrača korist-
nost odvodnjavanja, ne vidi pa
v njem polnega učinka in pred-
laga zato način odkopavanja s
popolno odstranitvijo vseh hri-
bin, ki vsebujejo glino ali prak-
tično, *odkopavati je treba s ta-
ko metodo, po kateri se v sta-
rem delu ne bo puščalo nobe-
nega premoga;*

— premalo številni poizkusi,
ki ne zadoščajo, da bi hipotezo
o nastanku tekočih akumulacij
blata lahko sprejeli kot dejan-
sko, so nekatere strokovnjake
navedli na predlog, da je treba
s poizkusi nadaljevati. V zvezi
z odkopavanjem pa predlagajo,
da je treba iskati tako odkopno
metodo, ki bo vdore vode pre-
prečevala,

— po ponovnih medsebojnih
izmenjavah mnenj in pojasnil,
je skupina navzočih predlagala
ukrepe za preprečitev vdorov,
kakor tudi prehod iz sedanje na
varnejšo odkopno metodo.

Po tem predlogu bi bilo po-
trebno v primerni višini napra-
vit nek izolacijski sloj iz pla-
stičnega materiala (glina) in
mreže, izpod katerega bi bilo
možno odkopavati čisto. S tem
bi bilo do visoke meje omogo-

čeno varno delo v podkopnem
delu, zmanjšan vpliv odkopa-
vanja v višino starega dela, ki
bi bil s plastično maso tudi izo-
liran napram dosedanjemu sta-
remu delu. Ta sistem odkopa-
vanja bi bil res varen, obenem
pa tudi najdražji.

K zadnji ugotovitvi in predlo-
gu se nam pa nehote zopet vsi-
ljuje vprašanje: ali bo tak na-
čin zagotavljanja varnosti za-
poslenih, prenesla vrednost iz
teh jam pridobljenega premo-
ga? In ali ni prav tako stopnjo
varnosti mogoče doseči še na
kak drug cenejši način?

To vprašanje se nam postav-
lja tudi namerno, ker je gospo-
darnost reševanja odvisna od
časa. Z vsakim dnem po vod-
nem vdoru odmikamo hitreje
odkopno fronto od mej, začrtanih
16. aprila in z vsakim dnem
nam ostaja v starem delu vsaj
dvakratna količina pridobljene-
ga premoga. Če bomo po dolo-
čenem času le uspeli dokazati,
da je izgubljeni premog tisti, ki
je kriv za vdore blata, potem
pri nadaljnjem odkopavanju v
globino res ne bomo imeli izbi-
re, kot da varnost zaposlenih
dosežemo na edino še možen,
čeprav zelo drag način.

E. K.

Program proslave dneva rudarjev

Osrednja proslava ob dnevu
slovenskih rudarjev bo za ob-
močje ZPT letos potekala v sre-
do, 2. julija 1975, v delavskem
domu v Trbovljah.

Program osrednje proslave
obsega naslednje točke:

— v času od 17. do 18. ure
bo na ploščadi pred delavskim
domom v Trbovljah promenad-
ni koncert delavske godbe Tr-
bovlje;

— ob 18. uri bo v Trboveljski
galeriji v delavskem domu ot-
voritev samostojne razstave čla-
nov likovne sekcije RELIK
Svobode-Center, rudarjev Aloj-
za Nadraha in Alojza Lesarja iz

TOZD Rudnik premoga Trbov-
lje.

Ob 18,30 bo v gledališki dvo-
rani začetek proslave. Ta bo ob-
segala:

— slavnostni govor predsed-
nika delavskega sveta ZPT,
Franca Romiha;

— objavljene in podeljene
bodo nagrade za osvojene teh-
nične izboljšave;

— objavljeni bodo rezultati
športnih tekmovanj ter podel-
ljeni pokali zmagovalnim eki-
pam v posameznih športnih
disciplinah;

— objavljena in podeljena
bodo priznanja reševalcem za

10-letno delo pri jamskih reše-
valnih moštvi.

Pri izvajanju kulturnega dela
programa bodo sodelovali:

— moški pevski zbor Zarja
Svobode-Center;

— mešani pevski zbor Slav-
ček Svobode-Center;

— pianista Ida Virt in Jože
Skrinar;

— pevski solisti Ida Virt, Da-
nila Djokič, Irena Keršič in
Branko Vrtek;

— vezalec teksta Janez Kuž-
nik;

— recitatorji Raso Zor, Miloš
Dolinar in Marjeta Podlogar;

— vezni tekst oziroma scenarij je pripravil Rado Češnovar;

— organizacijo ima na skrbi splošni sektor ZPT, s sodelovanjem predstavnikov TOZD.

Soudeležence iz Hrastnika in Zagorja bodo vozili v Trbovlje in nazaj posebni avtobusi. Poleg članov kolektivov vseh TOZD in skupnih služb se bodo letošnje proslave udeležili tudi številni gostje iz Zasavja, Ljubljane in drugih krajev.

Vabimo vse člane kolektivov TOZD in skupnih služb ZPT in njihove svojce ter druge občane, da se v čimvečjem številu

udeležijo letošnjega praznovanja dneva slovenskih rudarjev.

Sicer pa so potekale ves junij športne tekme v počastitev dneva rudarjev, v organizaciji komisije za telesno kulturo in rekreacijo KOSIRE. Za tekmovanja v nogometu je bilo prijavljenih 13 ekip, v rokometu 3, kegljanju 10, streljanju 10, šahu 8, namiznem tenisu 8, balinanju 3, košarki 5, atletiki 4 × 3 in ribolovu 9. Srečanja so potekala v raznih športnih prostorih v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju.

Dne 1. julija je v načrtu srečanje z otroki smrtno pone-

srečenih članov kolektiva, in sicer ob 10. uri v predavalnici delavskega doma v Trbovljah. Srečanje organizira KOSIRE skupno z osnovnimi organizacijami sindikata iz TOZD in skupnih služb ZPT. Pred dnem rudarjev bodo obiskali predstavniki sindikalne organizacije in drugih družbenopolitičnih organizacij bolne tovariše, ki so na zdravljenju v raznih zdravstvenih zavodih po Sloveniji.

Proslava 25-letnice samoupravljanja pa bo predvidoma v septembru t. l.

Integracija je uspela — Pričetek notranjega povezovanja

Končana je razmeroma dolga doba — približno leto in pol, odkar smo se odločili tako v ZPT, kot v TET, za pričetek vseh potrebnih akcij z namenom, da postanemo skupna delovna organizacija. Končni izid je bil v ZPT znan z glasovanjem na zborih delavcev, dne 28. maja in istega dne tudi v TET, vendar tu samo z glasovanjem o združitvi. V tednu od 8. do 15. 6. so potekali v TET zbori delavcev, na katerih so sprejemali sklep o spremembi statusa v temeljno organizacijo združenega dela in sprejeli samoupravni sporazum o združevanju TOZD v delovno organizacijo Rudarsko elektro-energetski kombinat Zasavje.

Zdaj, ko so znane odločitve vseh članov TOZD ZPT in članov TET, lahko nekaj več rečemo in napišemo o potrebnih nadaljnjih akcijah, ki naj omogočijo delovanje delovne organizacije, kakršna je tudi predvidena v samoupravnem sporazumu.

Ob ugotovitvi, da so vse odločitve v obeh dosedanjih de-

lovnih organizacijah izražene s pozitivnim mnenjem, tako o združitvi, kot tudi o samoupravnem sporazumu o združevanju v Rudarsko elektro-energetski kombinat Zasavje, ter o združevanju v Elektrogo-

spodarstvu Slovenije, je seveda potrebno začeti z vsemi akcijami, ki so predvidene tudi v samoupravnem sporazumu.

Predvsem je potrebno, da postanemo čimpreje delovna organizacija v vsem svojstvu, ka-

V čakalnici TOZD Rudnik Trbovlje je bilo izpeljanih 28. maja 1975 več zborov delavcev, na katerih so se člani kolektiva odločali o integraciji ZPT in TET v REK Zasavje.

Foto inž. A. Bergant

kršno predvideva samoupravni sporazum. Prav gotovo je ena izmed zelo pomembnih nujnosti, priprava vseh potrebnih aktov za registracijo (prilagoditev statuta delovne organizacije in statutov TOZD). To pa seveda ne bi smelo kakorkoli zavirati nekatere posege, ki naj pomenijo konsolidiranje in konstituiranje delovne organizacije, kakršno smo si v sporazumu o združevanju zamislili in kakršno so člani obeh delovnih organizacij tudi sprejeli.

V sporazumu smo si zadali nalogo, da združujemo precej stvari, oziroma aktivnosti, ki dajejo osnovo za poslovanje tako TOZD, kot tudi delovne organizacije. Predvsem gre pri tem za to, da ne podvojujemo določenih dejavnosti in da skušamo biti v celoti racionalni v svojem poslovanju. Gre za združevanja poslov na finančno-knjigovodskem področju, za posle na komercialnem področju, za združevanje določenih del na tehničnem področju, za pravne posle, za zadeve kadrovskega značaja, za zadeve

Člani kolektiva TOZD Rudarski šolski center so 28. maja 1975 v celoti javno glasovali na svojem zboru za integracijo ZPT in TET v REK Zasavje.

Foto inž. A. Bergant

službe varstva pri delu in za nekatere administrativne ter samoupravne posle.

Verjetno je jasno, da ni možno na mah popolnoma vse posle prikrojiti in prenesti v novo delovno organizacijo. Zato bo potrebno pripraviti poseben pro-

gram, po dogovoru z vsemi odgovornimi delavci. Del takšnih priprav že poteka in velika stopnja odgovornosti, razumevanja pa tudi organizacijskih prizadevanj bo potrebno, če hočemo, da bo poslovanje steklo tako, da bodo na eni strani TOZD nosilke vseh osnovnih nalog, na drugi strani pa delovna organizacija tista, ki bo omogočila uveljavljanje interesov TOZD, skozi najrazličnejše oblike in delovanje delovne organizacije. Menim, da verjetno čas v katerem je bila izvedena združitev, pogojuje upoštevanje finančno-knjigovodskega stanja s I. polletjem leta 1975. Za nekatere strokovne posle bo vsekakor potrebno nekoliko strpnosti, da bodo stekli tako, kot si jih zamišljamo in kakor TOZD tudi pričakujejo.

Na drugi strani pa vsekakor ne bo nikakega zastoja v razvoju samoupravne organiziranosti nove delovne organizacije, kakor tudi v delu vseh družbenopolitičnih organizacij na nivoju delovne organizacije. Čeprav statut še ne bo izdelan in pripravljen, so za delo vseh samoupravnih organov zadostna že določila samoupravnega sporazuma. Vsekakor pomeni sodelovanje in delo delegatov vseh TOZD v teh organih, bistveno

Tovariš Franc ŠIPEK, predsednik zbora delavcev TOZD Rudnik premoga Trbovlje si prižiga cigareto v času suverenega in uspešnega vodenja zbora delavcev, dne 28. maja 1975 v čakalnici, ko so se rudarji javno odločili za integriranje ZPT in TET v Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje. Zraven je Miro ŠUSTER, ki je vodil zapisnik o poteku zbora.

Foto inž. A. Bergant

osnovo za sprejemanje nadaljnjih odločitev, ki pomeni nadaljevanje samoupravnega konstituiranja delovne organizacije.

Pomembno je tudi to, da bo potrebno že imenovane komisije razširiti tudi s predstavniki TET. Tu je zelo pomembna komisija za samoupravno organiziranost, ki mora še pred koncem leta pripraviti predlog, v katerem bo verjetno morala biti zajeta tudi problematika

TOZD Termoelektrarne, kot tudi vseh ostalih TOZD.

Opisal sem nekatera dejstva in mnenja, katera bo verjetno potrebno upoštevati in h katerim bo treba učinkovito in odločno pristopiti, če nočemo, da bomo pri našem poslovanju vedno naleteli na dileme in dvome, ki prav gotovo niso v korist učinkovitosti in racionalnosti v celotnem poslovanju in gospodarjenju.

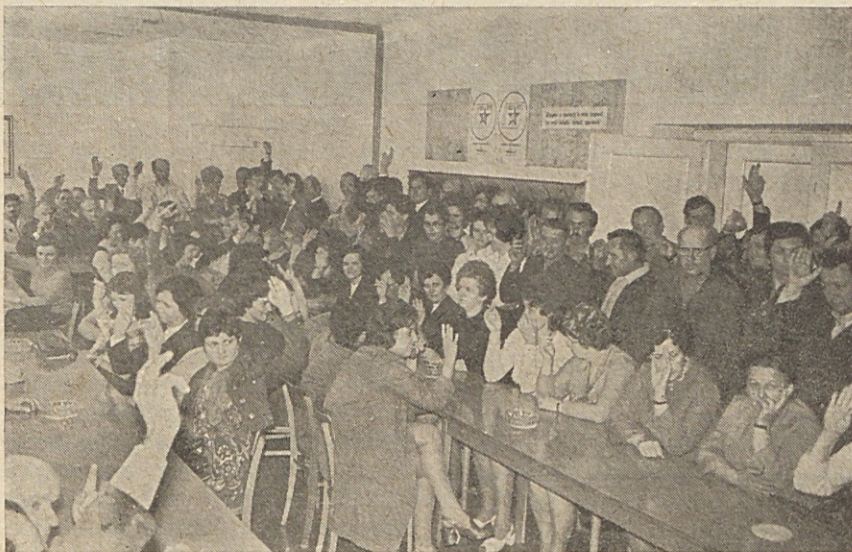
Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

ČESTITKA

Ob uspeli integraciji med ZPT in TET vam v imenu Revirskega komiteja ZKS Trbovlje in vseh občanov zasavskih občin tovariško čestitam. Napori, ki ste jih usmerjali za to združitve, so ogromen prispevek k pravilnemu razumevanju najvažnejših nalog v naši družbi.

Revirski komite ZKS Trbovlje
sekretar

Miloš Prosenc

Dne 28. maja 1975 so se tudi delavci skupnih služb ZPT odločili za integracijo ZPT-TET v novo delovno organizacijo v REK Zasavje.

Foto inž. A. Bergant

Podpisan je bil samoupravni sporazum

V petek 20. junija 1975 je potekalo ob 10,30, v sejni sobi SS ZPT v Trbovljah, slavnostno podpisovanje samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje.

K podpisovanju tega temeljnega samoupravnega akta nove delovne organizacije, v katero se je združilo vseh dosedanjih

devet TOZD Zasavskih premogovnikov Trbovlje in TET, kot deseta TOZD REK Zasavje, je bilo povabljenih poleg podpisnikov tudi več predstavnikov in gostov.

Slavnost je pričel predsednik akcijskega odbora za integracijo ZPT-TET Rajko Medvešek. V svojem govoru je orisal prizadevanje obeh kolektivov za skupno nadaljno pot v korist

vsega Zasavja ter slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva. S krajšim nagovorom je navzoče pozdravil tudi predsednik Republiškega komiteja za energetiko Drago Petrovič, dipl. ek., za njim pa je govoril še tov. Keržan, predsednik DS Elektrogospodarstva Slovenije. Nato je sledilo podpisovanje samoupravnega sporazuma.

Samoupravni sporazum o združitvi TOZD v REK Zasavje so podpisali za posamezne TOZD:

- za TOZD RPH, Jože Urh, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD RPT, Franc Šipek, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD RPZ, Ivan Plahuta, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD Separacija premo-ga Trbovlje, Ivan Kobav, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD TET, Viktor Marolt, predsednik DS;
- za TOZD RGD, Anton Mrak, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD ESD, Stane Bratun, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD GRAMAT, Drago Cizej, predsednik zbora delavcev;
- za TOZD Avtoprevoz, Karel Robek, namestnik predsednika zbora delavcev;
- za TOZD RŠC Zagorje, Jože Omahne, namestnik predsednika zbora delavcev.

Slavnostnega podpisovanja so se udeležili še Ciril Marinček, predsednik izvršnega odbora samoupravne interesne skupnosti

Elektrogospodarstva Slovenije, sekretar revirskega komiteja ZK Miloš Prosenc, sekretarji komitejev občinskih konferenc ZK Hrastnik, Trbovlje in Zagorje: Samo Logar, Franci Grešak in Emil Štern, predsedniki DS vseh TOZD, direktorji oziroma tehnični vodje TOZD, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, predstavniki ZPT, novinarji in TV snemalci.

Ob slovesnem podpisu sporazuma je predsednik republiškega komiteja za energetiko Drago Petrovič med drugim dejal, da pomeni ta sporazum temeljni premik v razvoju organiziranosti in povezanosti elektrogospodarstva s primarnimi viri, kar zagotavlja tudi kvalitetno in dolgoročno načrtovanje.

»Z njim bomo dosegli optimalno koriščenje energetskih

virov v Zasavskem bazenu, kontinuirano in kvalitetno oskrbo z energijo, povečanje produktivnosti in ekonomičnosti, racionalnost vlaganj in nadaljnje razvijanje ekonomskih in samoupravnih odnosov.«

Petrovič je tudi poudaril, da je samo medsebojno usklajen razvoj, pogoj za stabilno pokrivanje potreb po energiji.

T. L.

TOZD Avtoprevoz »Zasavje« razmišlja o stabilizacijskih ukrepih

Zaradi pogostejših večjih okvar, predvsem pa »karambolov«, zlasti po lastni krivdi, pride naša TOZD v takih trenutkih v večje ali manjše težave. Te težave, povzročene zaradi omejenih okvar se kažejo v onesposobitvi vozila za čas popravila, kar traja včasih tudi do mesec ali celo več delovnih dni. Naravno je, da to vozilo v tem času ne obratuje in je tako skupni dohodek zmanjšan za izpadlo realizacijo vozila. Tudi plačilo popravila je, poleg odbite franšize, več ali manj problematično, saj se zavarovalnica pogosto sklicuje na že amortizirane dele, ki jih mora nadomestiti z novimi. Razumljivo je, da so ta doplačilna sredstva TOZD za nove nadomestne dele pri starih kamionih za njo le breme. Določeni novi deli sicer kamion »pomladijo«, vendar je njegova življenjska doba zaradi drugih dotrajanih delov običajno enaka prejšnji, pred popravilom.

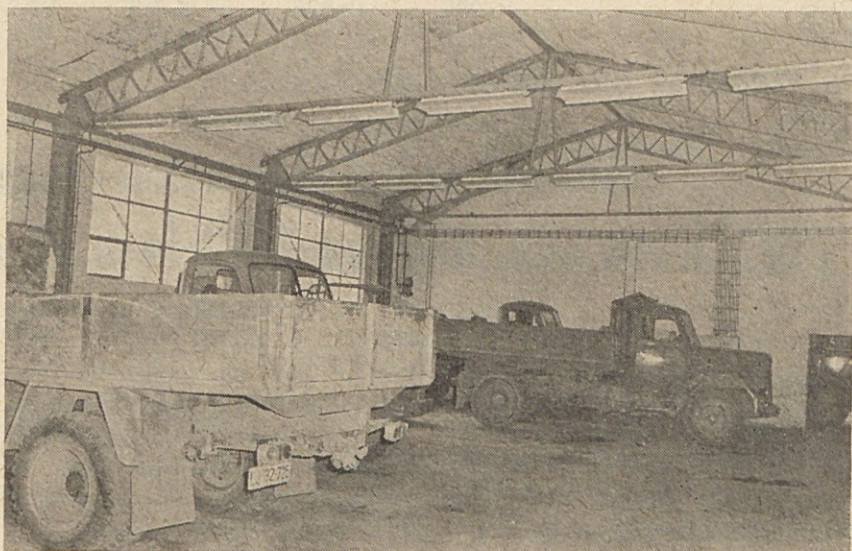
Ker je to panoga, ki si zaradi vse večje konkurence ne more privoščiti nikakršnih dodatnih režijskih delovnih mest, je tudi voznik brez kamiona le v breme celotne TOZD. Tudi število mehanikov je predvideno za popravilo obstoječega prevoznega parka, zato vsako večje nenačrtovano popravilo ogroža

redno vzdrževanje vozil, kar lahko finančno poslovanje še poslabša, ker tudi vozila, predvidena za popravilo, ne bodo pravočasno popravljena. Običajno vse to popravljamo v nadurah, kar znatno podraži popravilo.

Čeravno je konkurenca velika, smo si zavoljo solidnega poslovanja pridobili krog strank, ki pa so zahtevne in želijo imeti kamione redno ob določenem času. Tudi v takih primerih lahko izpad vozila pomeni izgu-

bo stranke — naročnika, ker se bo ta v podobnih primerih obrnila na drugega prevoznika, ki bo zapolnil vrzel in se običajno tudi dogovoril za kontinuirano delo. Le s težavo si vnovič pridobimo zaupanje izgubljene stranke, ker je tudi njej neugodno odpovedati voznika, ki vozi nemoteno brez zastoja. Običajno se k takemu naročniku povrnemo, kadar izvajalce doleti podobna nevšečnost.

S tem v zvezi so povezane tudi razne kazni, ki so pri avto-

Notranjščina notranjega dela garaž, ki jih je zgradil TOZD Avtoprevoz »Zasavje«.

Foto inž. A. Bregant

prevozniških podjetjih, že pri majhni nepazljivosti vodstvenega kadra ali voznikov, kaj lahko dosegljive. Nujno pa se morajo ne le omejiti, temveč tudi odpraviti. Le-te izvirajo v večini primerov zaradi tehničnih pomanjkljivosti na vozilih, katere običajno pri tako dinamičnem prometu pred odhodom voznik zamoli.

Tudi druge okvare, kot so lomi vzmeti, deformacije strojev zaradi pregretja, sekanja avtogum na grobih terenih in podobno, hromijo sicer dobro začrtano proizvodnjo in dvigujejo materialne stroške.

Z eno besedo, uredili smo delovno disciplino, nismo pa še zadovoljni z vzdrževanjem vozil, zato moramo v najkrajšem času uvesti posebno, več ali manj simbolično premijo, ki bo vezala voznika na vzdrževanje vozila in bi jo ta prejemal le ob primerih, ko bi bilo vozilo ne-

sposobno za vožnjo samo ob predvidenih popravilih, ko šofer nanje nima nobenega vpliva. Na ta način naj bi celotna TOZD prihranila znatna denarna sredstva pri nabavi rezervnih delov ter z dnevnimi nepretrganimi prevozi zaradi vzdrževanja vozil povečala realizacijo.

S takim načinom stimulativnega nagrajevanja pa bi bilo mogoče zajezi tudi porast bolezni.

Razumljivo je, da se TOZD Avtoprevoz »Zasavje« zaradi navedenih specifičnosti v določenih primerih težko prilagaja določilom samoupravnega sporazuma o delitvi OD. Rezultat tega bodo morda nekoliko spremenjeni kritiriji pri načinu stimulativnega nagrajevanja, preko katerih kljub enotni nagrajevalni politiki ne bomo mogli preiti.

Lojze Kišek

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. I. do 15. VI. 1975

PROIZVDNJA PREMOGA (ton)

TOZD	načrtovano	doseženo	doseženo ±	%
rudnik Hrastnik	282.706	257.750	— 24.956	91,2
rudnik Trbovlje	309.030	320.934	+ 11.904	103,9
rudnik Zagorje	158.515	162.790	+ 4.275	102,7
S k u p a j	750.251	741.474	— 8.777	98,8
RŠC	15.927	12.626	— 3.301	79,3
ZPT	766.178	754.100	— 12.078	98,4

PROIZVODNJA GRADBENEGA MATERIALA

TOZD	letni načrt	doseženo	%
RUDNIK HRASTNIK			
— betonarna (kos)	160.000	48.179	30,1
— kamnolom (m ³)	25.800	8.351,5	32,4
GRAMAT			
— opekarna (kos)	6.000.000	3.425.195	57,1
— kamnolom (m ³)	30.000	16.763	55,9
RUDNIK ZAGORJE			
— kamnolom (m ³)	165.000	81.964,5	49,7
STORITVE, OSTALA PROIZVODNJA			
TOZD RGD (din)	74.700.000	37.943.200	50,8
TOZD Avtoprevoz			
»Zasavje (t/km)	5.500.000	2.370.265	43,1
TOZD ESD (ure)	321.000	171.188	53,3

Erika Kavčič

Na dan borcev 4. julija vsi v Zagorje

V petek, 4. julija, ob Dnevu borcev, bo ob 10. uri na športnem stadionu nogometnega kluba Zagorje v Potoški vasi v Zagorju ob Savi, osrednja revirska prosla ob 30-letnici osvoboditve.

Slavnostna govornica na tej proslavi bo Lidija Šentjunc, članica sveta federacije. V kulturnem delu programa bodo sodelovale vse godbe, pevski zbori in gledališki igralci — recitatorji iz Zasavja. Sodeloval bo s svojim nastopom tudi folklorni ansambel France Marolt iz Ljubljane.

Po proslavi bo tovariško srečanje vseh navzočih.

Vabimo vse člane kolektiva vseh TOZD in skupnih služb, da se udeležijo skupno s svojci osrednje proslave v Zagorju, v največjem možnem številu!

SPOMIN NA STAVKO V JUNIJU 1935

V letu 1935 je Trboveljska premogokopna družba v juniju zahtevala, da se zreducirajo kopaške kategorije za 45 %.

Pri redukcijah rudarjev v prejšnjih letih, so reducirali v glavnem samce, večinoma vozače in tiste, ki so imeli posestva. Zaradi redukcij je ostal, po mnenju TPD, prevelik stalež kopačev.

Zakaj je TPD to bolelo? Ker je morala plačevati za kopaške kategorije veliko višji prispevek za pokojninsko in zdravstveno, kakor za invalidsko zava-

rovanje, ki ga je morala TPD sama plačevati.

V kolektivni pogodbi, ki je bila sklenjena med rudarji in TPD je bila klavzula, ki je štela zunanje delavce, ki niso bili sposobni za jamska dela, da se jih po osmih letih delovne dobe prevede v kopaško kategorijo.

V pravilniku Bratovske skladnice je bilo določeno, da se mora vse tiste kopače, ki so bili 20 let »prvopisani« prevesti avtomatično v najvišji raz-

red, ki ga je takrat predvideval pravilnik Bratovske skladnice.

Razumljivo je, da je TPD to bolelo, ker so bili prispevki za kopaške kategorije višji, kot pa za vozaške, zato je hotela te kategorije znižati za 45 %.

Upravni odbor Zveze rudarjev, podružnice Hrastnik in odborniki druge rudarske skupine smo se pogovorili, da se je treba tem nakanam TPD upreti. Zato smo organizirali spontano stavko, ki je bila speljana po tretjinskih izmenah in to

zunaj pri izvoznem jašku v Gomilcah.

Odbor, ki je vodil to stavko, v katerem sem bil predsednik, je postavil straže pri skladiščih razstreliva in izhodnih rovih ter jamskih sesalkah in zavaroval odkope, kjer je bilo pač to potrebno.

Te ukrepe smo podvzeli zato, da bi ne mogli škodovati pri tej stavki nepridipravi, zlasti oblast, ki ni bila naklonjena delavskemu razredu. Takratna oblast, ko je bil notranji minister dr. Korošec, se je posebno »izkazala« pri Zletu kulturne organizacije SVOBODE, ki je bil dne 7. junija 1935 v Celju. Tu je bila manifestacija vsega slovenskega proletariata. Take ni bilo prej in ne pozneje. Zato je sledil razpust organizacije Svobode še isti dan pod pretvezo, da je ta organizacija univerza komunizma.

Stavka je bila končana v dveh dneh z uspehom, TPD je umaknila svoje zahteve in uvrstila vse tiste kopače, ki so bili prej na listi za dekategorijsko, nazaj v kopaško kategorijo.

Uspeh te stavke je pomenil zopet manifestacijo rudarjev v Hrastniku in je omogočil še večjo povezanost med rudarji.

Rudolf Kladnik

Del udeležencev stavke na rudniku Hrastnik, junija 1935. (Fotografija je last Rudolfa Kladnika iz Hrastnika)

Slavnostni govor članice federacije Lidije Šentjure ob dnevu prosvetnih delavcev v Trbovljah, dne 31. 5. 1975

Povzetek iz govora tov. Šentjurčeve, ko je govorila o celodnevni šoli:

Spregovorila bi še o problemu celodnevne šole, ki je sestavni del vseh idejnih tendenc, pred katerimi stojimo, o katerih govorimo in za katere moramo idejno vsebino vnesti v našo šolo.

Celodnevna šola ima namen neprimerno bolj povezati mlado generacijo, to se pravi otroke in mladostnike, s celotnim družbenim življenjem v katerem živijo. Celodnevna šola mora mladega človeka oblikovati v progresivno osebnost, ki ni povezana samo s svojo okolico, gospodarstvom, raznimi or-

ganizacijami in društvi, ampak s celotnim družbenim življenjem v krajevni skupnosti, družbenopolitičnimi organizacijami in društvi.

Zaradi tega je razumljivo, da celodnevna šola ne sme biti samo stvar prosvetnih delavcev, ampak mora biti stvar vseh faktorjev določenega kraja,

konkretno pri nas v Trbovljah — in da moramo o tem, ali so ustvarjeni pogoji za prehod na celodnevno šolo, razmišljati vsi na istih osnovah, o katerih sem govorila na začetku, se pravi o osnovah združenega dela in o odgovornosti, ki jo ima pedagoški kader do vzgoje in izobraževanja mlade generacije naših otrok, ki morajo pravzaprav že iz zibelke prinesiti to razredno zavest in odgovornost, ki jo ima delavski razred v teh progresivnih procesih. Zaradi tega mislim, da ne bi smeli tu prehiteti pogojev. Mislim, da bo potrebno v prihodnjih mesecih narediti vse, da čimprej tudi v revirjih — vsaj v nekaterih šolah ali vsaj v nižjih razredih

osnovne šole lahko začnemo s celodnevno šolo. To pa naj bi bila izkušnja, na osnovi katere bi dograjevali sistem celodnevnih osnovnih šol.

Vem, da je pri vas že veliko narejenega, da prehod na celodnevno šolo ne bo enostaven, ker pač zahteva od pedagoškega kadra novih energij, odpovedi, dopolnjevanja in dodatnega izobraževanja, tesnejšega povezovanja z družbenimi faktorji tam kjer živite oziroma kjer šola deluje. Mislim, da se bo v relativno kratkem času, ob dobri volji družbenopolitičnih faktorjev, občinske skupščine in temeljnih organizacij združenega dela, dosegla tudi ta naloga.

Želela bi, kot ena od revirčank, ki mi je bilo vedno pri srcu, da se prosvetno delo čim hitreje razvija, da nudimo našim otrokom čim boljšo izobrazbo in da revirji v tem pogledu čim bolj prednjačijo. Da to ne bodo samo periferne šole, ki so imele doslej eno vrsto vsebine, medtem ko bo v delavskih centrih druga vrsta vsebine, ki bo dajala družbeno izobrazbo in družbeno vzgojo. Tu ne gre samo za materialno znanje in še manj za spominsko znanje, gre za znanje, ki bo omogočilo mlademu človeku lastno razmišljanje, se učiti, izpopolnjevati in se permanentno izobraževati do konca življenja.

Energetska bilanca SR Slovenije za leto 1975

IN INFORMACIJA O IZVAJANJU IZGRADNJE OBJEKTOV ELEKTROENERGETIKE
IN PREMOGOVNIŠTVA TER OSTALIH ENERGETSKIH OBJEKTOV

Energetska bilanca Slovenije za leto 1975 daje zaokroženo sliko fizičnega obsega proizvodnje, nabave, transformacije in porabe vseh primarnih virov energije in kot taka daje oziroma omogoča spremljanje energetske porabe tako po obsegu kot tudi po notranji strukturi. Letošnja bilanca je še vedno podvržena gibanjem porabe pred nastopom energetske krize in se zato v porabi energije še vedno povečuje delež tekočih goriv, kar pomeni, da se proces prestrukturiranja šele začne. V bodoče si je treba z dolgoročnimi pogodbami, upoštevajoč energetska bilanca, zagotoviti manjkajoče vire primarne oziroma transformirane energije, da se s tem zagotovi možnost trajnejše usmeritve porabe.

Ugotavlja se, da je elektroenergetska bilanca izredno napeta in bo daljši izpad večjega agregata nujno povzročil redukcijo električne energije ter je zato potrebno budno sprem-

ljati stanje na vseh področjih, zlasti pa na elektroenergetskem in v primeru potrebe pravočasno ukrepati.

Zaradi splošnega pomanjkanja energetskih virov, zlasti pa električne energije, je trenutno najvažnejša naloga racionalnost porabe vseh energetskih virov, ne da bi pri tem negativno vplivali na gospodarsko rast oziroma povečanje deficita plačilne bilance. Za racionalizacijo porabe energije je treba poleg ostalega upoštevati naslednje: skrajšanje trajanja praznih tekov v procesu proizvodnje ter pri uporabi posameznih naprav, zamenjava dosedanjih neracionalnih porabnikov energije, izpopolnjevanje tehnoloških postopkov, lokacije objektov na mestih, kjer je možno večstopensko izkoriščanje pare, vode in drugih vrst energije in povečana toplotna izolacija bivalnih prostorov.

Zaradi zgoraj opisanega stanja na področju energetike je zlasti zaskrbljujoče dejstvo, da

prihaja pri izgradnji elektroenergetskih objektov, ki bi morali biti dokončani v letih 1975, 1976 in 1977, do premaknitve rokov, to je zamud in to tudi iz vzrokov, ki niso opravičljivi.

S tem pa lahko postane vprašljivo uresničenje srednjeročnega programa gospodarskega in družbenega razvoja Slovenije, ki temelji na sprejetih terminskih planih izgradnje zmogljivosti elektrogospodarstva in je zato nujno sprejeti ukrepe, s katerimi se bo pospešilo delo na pripravi in izgradnji, saj gre za projekte odločilnega značaja za nadaljnji gospodarski razvoj. Zato je potrebno nemudoma intenzivirati delo ISE, saj le-ta kreira celotno elektroenergetsko politiko v okviru sprejetih družbenih načrtov, prav tako pa v elektrogospodarstvu vzpostavi tisto stopnjo organiziranosti, kakršno mu nalagajo zakon in samoupravni sporazum o ustanovitvi sestavljene organizacije elektrogospodarstva, da se tako zago-

tovi enoten in strokoven nastop na vseh predvidenih področjih, med drugim tudi na področju izgradnje investicijskih objektov.

Prav tako je v današnji situaciji za uspešno reševanje vseh teh problemov s področja energetike nujno, da vse SIS s pod-

ročja energetike in komunalnega ter vodnega gospodarstva, vzpostavijo konkretne oblike medsebojnega sodelovanja in povezovanja, zlasti kadar gre za vprašanja izvajanja energetske politike. S tem v zvezi pa naj se tudi vsi republiški upravni organi v okviru svojih pristoj-

nosti in možnosti čim intenzivneje vključijo v reševanje nastalih problemov, da se tako zagotovi v kar največji meri pokrivanje sedanjih in bodočih potreb po energetskih virih.

Iz skupščinskega Poročevalca

Kako se bo razvijala energetika do leta 1985

Celotne potrebe po energiji v naši državi se bodo leta 1985, v primeru z letom 1975, povečale za približno 2,5-krat. Tako veliko povečanje potrošnje energije narekuje, da se ekonomsko smotrno aktivira vse energetske vire v vseh delih države in terja nenehno aktivno politiko usmerjanja porabe obenem z varčevanjem, ki bi nesmotrne potrebe po energiji zmanjšalo na najmanjšo možno mero.

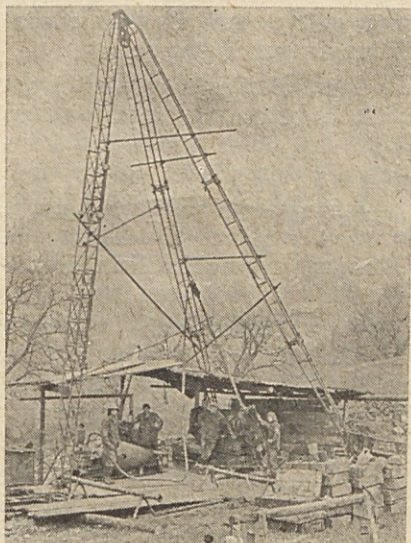
Se posebno se bo v naslednjem letu nadaljevala zelo hitra dinamika proizvodnje in porabe električne energije, ki se podvoji v petih do sedmih letih. Za obvladovanje te dinamike so potrebna ne le izredno velika investicijska prizadevanja, ampak tudi nadaljnji razvoj ter dobro funkcioniranje tehnično-tehnološko enotnega sistema elektrogospodarstva. Skupen program razvoja te proizvodnje mora temeljiti predvsem na izkoriščanju velikih ležišč lignita ter na nadaljnjem aktiviranju vodnih sil, zlasti v okviru postopne gradnje hidro sistemov z večstransko uporabo. V tem razdobju je treba med elektroenergetske vire vključiti tudi jedrske elektrarne.

Razvoj proizvodnje premoga je v odločilni meri odvisen od uporabe le-tega v proizvodnji električne energije. To navezovanje na termoelektrarne odpira perspektivo rudnikom lignita in rjavega premoga, ki imajo ugodne pogoje za razširitev obstoječih in odpiranje novih površinskih kopov.

Hitra rast potreb po tekočih gorivih se bo v prihodnjem obdobju nadaljevala, čeprav v racionalnejših okvirih, katere narekujejo domači ekonomski razlogi in energetske težave v svetu. Ker domačih virov — izkoriščanje le-teh je treba povečati z maksimalno pospešitvijo raziskovalnih del — ni dovolj, je naša država primorana trajno uvažati vse večje količine surove nafte, kar je treba dolgoročno rešiti. Transport surove nafte nalaga, da se pospeši graditev naftovoda, ki bi pove-

zoval vse domače rafinerije nafte z uvoznim pristaniščem.

Zemeljski plin je nerazviti del energetske strukture države. Glede na velike prednosti, ki jih ima ta plin pred vsemi drugimi viri toplotne energije, si je treba v prihodnjem razdobju prizadevati za uresničitev maksimalnega programa za gazifikacijo termičnih industrijskih procesov in velikih mest ter za uporabo plina kot industrijske surovine. Program gazifikacije je treba opreti ne le na povečano izkoriščanje domačih virov, temveč tudi na dolgoročen uvoz.

Na območju Zagorja nadaljujemo z vrtanjem na premog. Posnetek kaže vrtino LZ-1/75-GZ, v Zavinah. Tu vrtajo za severno krilo loške kadunje. Vrtalna dela izvaja geološki zavod.

ENERGIJA IZ TE KOSOVO V

Generalni direktor kombinata Kosovo, Veso Beriša, je izjavil, da dela na dokončanju petega agregata v TE Kosovo dobro potekajo.

Agregat bo imel moč 200 MW. Objekt gradijo razmeroma dolgo. Vzrok za to so prekoračitve investicijskih sredstev, zakasnost pri dobavah opreme, nelikvidnost ipd. Z vsem optimizmom računajo, da bodo v začetku julija začeli proizvajati prve kWh iz tega objekta. Objekt bo v kosovski termoelektrarni najmočnejši.

Aktivnost samoupravnih organov

V času od 15. maja do 20. junija t.l. so potekale razne seje in zasedanja samoupravnih organov delovne organizacije. Na teh sejah so razpravljali in sklepali o naslednjem:

ODBOR ZA IZUME IN RACIONALIZACIJE ZPT

Dne 15. maja 1975, je bila v času od 9. ure pa do 10.30, seja odbora za izume in racionalizacije ZPT. Na tej seji so razpravljali in sklepali o naslednjem:

— razpravljal je o dokončni vrednosti nagrad iz leta 1974, racionalizatorjem iz posameznih TOZD, in sicer za osvojene tehnične izboljšave, katerih predlagatelji so bili Ivan Flajs, Franc Zakrajšek, inž. Matjaž Hočevnar, Jože Knez, Juro Gotal, Drago Cizej in Karel Verdel. Zaradi realizacije izplačil je odbor sprejel ustrezna navodila;

— doslej je bila predložena v obravnavalo le ena tehnična izboljšava. Dokončnega sklepa odbor še ni sprejel, predlog pa je odstopil v reševanje odboru za izume in racionalizacije TOZD Separacija premoga Trbovlje;

— sklenil je, da naj zaenkrat ostane diploma za osvojene tehnične izboljšave, takšna kot je bila doslej;

— glede na to, da je letošnje leto, leto inovacij, je treba za interesirati za živahnost na tem področju vse odbore za izume in racionalizacije v TOZD. Pripravijo naj pregled tehničnih problemov, da bi lahko eventualno razpisali njih rešitev.

ODBOR ZA DRUŽBENI STANDARD ZPT

Dne 19. maja je bila 15. seja odbora za družbeni standard ZPT. Na njej je razpravljal in sklepal o naslednjem:

— na podlagi sklepa delavskega sveta ZPT, da prejmejo vsi zaposleni za letošnje leto regres v višini po 900,00 din v

gotovini, da pa je po 200,00 din namenjenih za regresiranje oskrbnih dni v počitniških domovih ZPT, je določil, da se plača za letovanje otrok od 4. do 10. leta starosti 70 % od vrednosti obroka. V času sezone znaša 56,00 din/dan in se regresira 50 %, v pred in po sezoni pa znaša 47,60 din/dan in se prav tako regresira v višini 50 %. Za otroke stare nad 10 let bo treba plačati polno ceno;

— sklenil je, da se letos prične letovanje v počitniškem domu na Rabu, 5. junija, v Crikvenici pa potem, ko bo dovolj prijav;

— ustrezen sklep je sprejel tudi glede koriščenja letovalnih prikolic v Novigradu. Počitniška skupnost Hrastnik bo pričela z letovanjem v Novigradu 1. julija t.l. Cena v trenutku sklepanja na tej seji, še ni bila znana, vendar se ne bi smela bistveno razlikovati od cen v počitniških domovih ZPT;

— sklenil je, da letos ZPT ne sklene pogodbe s prometnim podjetjem SAP, za prevoz letovalcev z avtobusom v Crikvenico, pač pa naj se vsak posluži redne avtobusne proge;

— na znanje je sprejel obvestilo, da bo osebje v počitniškem domu na Rabu v celoti sestavljeno iz domačinov na Rabu;

— določil je rok 20. junij za končno prijavo kandidatov za letovanje v počitniških domovih ZPT v letošnjem letu;

— za regresiranje oskrbnih dni za letovalce je letos na razpolago 980.000,00 din, kar zadošča za okrog 2.500 letovalcev;

— nadalje je sklenil, da tako v pred in po sezoni pa tudi med sezono referent za rekreacijo ne izdaja nobenih potrdil za letovanja v drugih letoviščih, če bodo počitniški domovi ZPT nezasedeni;

— ob koncu je sprejel še tri sklepe, s katerimi je rešil vprašanje letovanja članov ZZB NOV Hrastnik, Sijaj Hrastnik

in članov društev upokojencev v počitniških domovih ZPT.

Na 16. seji, dne 6. junija 1975, je odbor za družbeni standard ZPT razpravljal in sklepal o naslednjem:

— ponovno je obravnaval vprašanje prevoza letovalcev v Crikvenico. Mnenja je bil, da naj bi prevoze v Crikvenico kombinirali s prevozi na Rab, sicer pa naj bi se letovalci, ki bodo letovali v Crikvenici, posluževali za prevoz redne avtobusne proge Ljubljana—Crikvenica;

— sprejel je sklep o dodatni razporeditvi postelj na Rabu;

— ponovno je ugotovil, katere pomanjkljivosti v počitniških domovih so bile doslej odpravljene in katere je treba še urediti do začetka sezone;

— sklenil je, da je treba preostali inventar razdeliti počitniškim domovom ZPT, in sicer drobni inventar, ki je ostal od lanskoletnega letovanja v prikolicah. Preostali del drobnega inventarja pa naj se proda;

— za počitniška domova na Rabu in Crikvenici, so bile po sklepu odbora, nabavljene registrske blagajne;

— pri reševanju vlog, ki se nanašajo na letovanje, (letovanje dijakov, vajencev, ipd.), je nekatere rešil ugodno, eno pa je zavrnil (ponujeni odkup stanovanjskega objekta);

— določil je osebne dohodke za osebje v počitniških domovih na Rabu in Crikvenici.

POSLOVNI ODBOR ZPT

Osma seja poslovnega odbora ZPT je bila 18. junija 1975. Na tej seji je odbor razpravljal in sklepal o naslednjem:

— na znanje je sprejel informacijo o izdelani analizi za prevažanje jalovine s tovornjaki. Analiza je pokazala, da je za prevoz jalovine možno angažirati le en tovornjak, s tem, da

se relacije bistveno ne podaljšujejo. Rezultati so le orientacijskega značaja, ker je trenutno manjša proizvodnja premoga od predvidene;

— na znanje je sprejel poročilo kemijsko-tehnološkega laboratorija, o možnosti uporabe glin oziroma jalovine iz jam, ki bi jo namenili za proizvodnjo opečnih izdelkov. Ugotovljeno je, da bi spričo manjšega procenta uporabnosti glin, stroški bili precej visoki. Izdelava opeke iz zdrobljenega laporja in jalovine, bi terjala velike drobilne naprave in naprave za homogenizacijo;

— potrdil je finančni obračun vseh TOZD in ZPT za razdobje januar—april 1975 in poročilo o doseženi proizvodnji v razdobju januar—maj 1975;

— vsem TOZD je naložil naloge, da podvzamejo dejansko vse možne ukrepe za izboljšanje poslovanja s tem, da bi gospodarnejše poslovali in omilili izredno kritično situacijo, ki jo narekuje nelikvidnost. Zavoljo tega je treba absolutno omejiti kopičenje zalog materiala in opreme v skladiščih ter odpraviti plačane zaloge materiala. Naročati je treba le material, ki je trenutno nujno potreben za proizvodni proces;

— sklenil je, da je treba spričo ugotovljenih rezultatov in stroškov proizvodnje naročiti opremo in drugi material po programu amortizacije za leto, le v skladu s trenutnimi potrebami, sicer obstaja možnost, da nas lahko privede slabo gospodarjenje in negospodarno obnašanje do nepopravljive finančne situacije tako v TOZD, kakor tudi v ZPT;

— sklenil je, da naj poslovni odbori v TOZD vabijo na svoje seje člane poslovnega odbora ZPT, da bi lahko informacije prenašali obojestransko;

— sprejel je poročilo o nadurnem in nedeljskem delu za razdobje januar—april t.l. Dodatno k temu je sklenil, da kritična finančna situacija v TOZD in delovni organizaciji narekuje, da je treba nadurno in nedeljsko delo omejiti oziroma ga opravičiti s predhodno ugotovljenim finančnim učinkom, posebno, kadar gre za naročnike izven delovne organizacije;

— potrdil je poročilo o opravljenih službenih potovanjih v letošnjem letu v času od januarja do aprila t.l. Ugotovil je, da številčno ta potovanja ne odstopajo od enakega razdobja lanskega leta, pač pa so se zvišali stroški za ta potovanja, za-

radi dvakratnega povečanja dnevnic (po sindikalni listi), povečanja prevoznih stroškov, povečanja cen za prenočišča in zvišanja odškodnin-kilometrin za uporabo lastnih osebnih vozil za službene namene;

— odobril je dvema sodelavcema dvodnevno službeno potovanje v Avstrijo, zaradi nabave rezervnih delov in odkopnih kladiv za TOZD RGD ;

— v zvezi z uporabo lastnih osebnih vozil članov kolektiva za službene namene, bo pravni sektor proučil možnost zavarovanja teh vozil pri zavarovalnici za primere prometnih nesreč;

— nadalje je sklenil, da naj SVD pripravi ustrezen predlog za zvišanje nagrad članom reševalnih in sanitetnih ekip, ter jih predlaga v razpravo in sklepanje delavskim svetom TOZD, nato pa v pritrditev delavskega sveta delovne organizacije;

— pripravil je predlog za razpravo in sklepanje na zasedanju delavskega sveta ZPT, da določi nove cene za dolomitni drobljenec;

— sprejel je stališče do predvidenega podeljevanja spominskih značk članom jamskih reševalnih moštеств za 5, 10 in 15-letno sodelovanje v teh moštvih.

T. L.

STO LET RUDNIKA VELENJE

Na dan rudarjev, 3. julija 1975 bo potekala v Velenju, hkrati s proslavljanjem dneva rudarjev, tudi proslava ob 100-letnici obstoja rudnika Velenje. Iz podatkov, ki jih je za to priložnost pripravil njihov sodelavec Anton Seher, dipl. inž. rud. po rudarju štev. 6/75), je razvidno, da štejejo v Velenju leto 1875 za rojstno leto rudnika lignita Velenje, čeravno so prvi raziskovalci, kopači in uporabniki premoga v Šaleški dolini, to so bili že preje ugotovili izdanke premogovega sloja.

Pred več kot 200 leti se je tudi takratno državno vodstvo začelo zavedati, da je za uspešen napredek države potrebna proizvodnja premoga. Prvi poznani iskalec premoga v Šaleški dolini, ki je o tem tudi napisal poročilo, je bil pater Steiz, ki je prišel v Šaleško dolino leta 1766. Kmalu zatem je prišel za njim še predstojnik rudarskega sodniškega urada iz Gradca Ivan Fuchs, da je preveril navedbe patra Steiza. O najdbi premoga na tem območju so takoj obvestili cesarski dvor na

Dunaju. Dunajski geolog Rolle, ki je bil v Šaleški dolini v letih 1855-1859, je opisal kakšni so bili izdatki premoga v Pesju in Hrastovcu. Rudarsko glavarstvo v Leobnu je 18. oktobra 1844 izdalo Zagorski premogokopni družbi pridobivalne pravice za prevzem rudarskih del v Šaleški dolini. Tej družbi so podelili v Pesju dve dvojni jamski meri. 30. junija 1852 pa je ista družba dobila enake.

Pomladi 1875 so na mestu kjer je sedaj turistično jezero zastavili vrtino in pričeli vrtati

na premog. Dne 11. aprila so v globini 101,60 m prišli do sloja lignita, ki so ga nato prevrtali in identificirali 9. maja istega leta. Debelina sloja lignita je znašala 37,60 m. Najdbo glavnega sloja lignita, pri katerem so najprej ugotovili solidno debelino in kakovost, kasneje pa še veliko razprostranjenost, smatrajo Velenjčani za odločilno za kasnejši razvoj rudnika Velenje. Od takrat naprej so pričeli intenzivneje odpirati ta premogovnik. Železniška proga Celje-Velenje je bila zgrajena leta 1891, kar je Saleško dolino povezovalo s svetom. Proizvodnja lignita je znašala v letu 1887 — 3.500 ton, v letu 1892 — 94.786, leta 1913 pa že 138.333 ton. Leta 1900 so zgradili tudi briketarno,

ki pa so jo med prvo svetovno vojno odstranili, leta 1892 so v kosnih pečeh začeli predelovati kselit v koks. Tudi tega so leta 1914 prenehali izdelovati. Leta 1905 se je takratni lastnik Lapp odločil zgraditi na rudniku manjšo termoelektrarno na parni pogon. Prvi generator je imel moč 150 KM in je sprva pogonjal ventilator in služil za razsvetljavo na rudniku. V letu 1890 so imeli 153 zaposlenih, v letu 1913 pa 354.

Nesluten razvoj rudnika Velenje, ki je vključen sedaj v Rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje, kot TOZD Rudnik lignita Velenje, je dosegel v povojni dobi, to je po osvoboditvi. V tem času je ta rudarski kolektiv dosegel izredno velik us-

peh na vseh področjih dela, najsi bo to na stalnem zviševanju obsega proizvodnje lignita, ali v produktivnosti, modernizaciji pridobivanja, transporta, družbenem standardu, širitvi svojih stranskih dejavnosti, pomoč pri ustanavljanju novih delovnih organizacij, v nastajanju novega mesta Velenje, prostovoljnih akcijah, družbenopolitičnem delu in številnih drugih popriških.

Rudarjem rudnika Velenje in drugim delavcem Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje, naše najboljše želje in čestitke ob praznovanju dneva rudarjev, kakor tudi ob praznovanju 100-letnice svojega obstoja!

Vtisi iz Jasnice

V Jasnici pri Kočevju je Zveza sindikatov Slovenije organizirala dvomesečni politični seminar, ki je trajal od 24. februarja do 26. aprila 1975. Na ta seminar so tudi ZPT poslali svoje člane, in sicer:

- TOZD Rudnik premoga Zagorje, Andreja Radeja;
- TOZD Rudnik premoga Trbovlje, Jožeta Glavana in Jožeta Ogrizka;
- TOZD Elektrostrojne delavnice, Zvoneta Novaka;
- Skupne strokovne službe, Jova Stojičiča.

Politični seminar smo vsi člani ZPT uspešno končali. Predavanja so bila res skrbno pripravljena tako, da so nas predavatelji o marsičem, kar je v današnji družbi pomembnega, temeljito seznanili. Imeli smo 348 ur predavanj in to iz samoupravljanja, gospodarjenja, subjektivnih silah, političnem delu med ljudmi, itd.

Obiskali smo tudi nekatere delovne organizacije, se seznanili z njihovo proizvodnjo in problemi, ki jih tarejo. Imeli smo razgovor s političnim aktivom občine Kočevje ter obi-

skali republiški sindikat v Ljubljani, kjer nam je govoril o nalogah sindikata tovariš Janez Barborič, predsednik ZSS. V Jasnico smo povabili tudi tovariša Miho Marinka, ki nam

Udeleženci V. političnega seminarja v Jasnici pri Kočevju — člani kolektiva ZPT. Posnetek kaže skupino v kateri so Jože Ogrizek iz TOZD rudnik Trbovlje, Andrej Radej iz TOZD rudnik Zagorje, Jože Glavan iz TOZD rudnik Trbovlje in Zvone Novak iz TOZD ESD. Na posnetku manjka peti udeleženec Jovo Stojičič iz skupnih služb.

je govoril o 40-letnici Zleta Svobod v Celju. Pozabili pa nismo na bogato zgodovino NOB. Tako smo obiskali znano »bazo 20« v Kočevskem rogu, muzej v Kočevju in muzej NOB v Ljubljani. V Jasnici smo organizirali prireditev »Pokaži kaj znaš«, na temo iz NOB. Na njej so sodelovali mladinci iz Kočevja, Ribnice, vojaki iz Ribnice ter ekipa političnega seminarja iz Jasnice. S temi ekipami smo izvedli tudi športno srečanje v malem nogometu, šahu, streljanju in kegljanju, kjer smo dosegli lepe uspehe. Tako smo naša celodnevna predavanja dopolnjevali s kulturnim, športnim in zabavnim življenjem.

Politični seminar je vsekakor zelo koristen in tudi potreben. Zavedati se namreč moramo, da v današnjem času, to je v času samoupravljanja morajo biti tisti, ki dohodek ustvarjajo, seznanjeni o vsem. Pri sprejemanju pomembnih odločitev o delitvi dohodka, moramo delavci temeljito sodelovati in odločati, sindikati in zveza sindikatov pa morajo usmerjati svoje delovanje na vsa področja delovnih in drugih življenjskih ter političnih interesov delavcev ter na vse ravni samoupravne in družbenopolitične organiziranosti. Sindikati moramo dajati pobude in predloge za reševanje posameznih problemov, mobilizirati ter usposablјati delavce za uresničevanje njihovih interesov v okviru samoupravljanja in politično kontrolirati, kako se uresničujejo samoupravne odločitve. Sindikat mora pri tem prevzeti polno odgovornost, ne le za svoje delovanje, temveč tudi za samoupravne razmere, v katerih deluje. Tesno mora biti povezan z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in z vsemi organi v celotnem samoupravnem in političnem sistemu. Kot množična družbenopolitična organizacija delavskega razreda, je organizator in eden od načinov, s katerim delavci uresničujejo svoje pravice in dolžnosti. Zato ničesar, kar je pomembnega za delavce, brez sindikata.

Zavedati se moramo samo tega, da bomo z večjo izobrazbo, boljšo mehanizacijo in večjo ter odgovornejšo aktivnostjo, dosegli višjo produktivnost in s tem tudi sredstva, ki so nujno potrebna za zagotovitev življenjskih potreb. Nikakor pa ne smemo misliti, da si bomo to zagotovili le s povečanjem delovnih moči.

Torej tečajniki ugotavljamo, da smo po končanem seminarju bogatejši, ter da bomo te pridobitve vtkali v naše vsakdanje življenje tam, kjer delamo in živimo.

Jože Ogrizek

Dvodnevni seminar v Moravcih

Seminarja v Moravcih smo se udeležili vsi udeleženci sindikalnih političnih seminarjev, ki so bila v Jasnici, med njimi tudi mi iz ZPT.

Na seminarju sta govorila Franc Popit, predsednik CK ZKS in Ivanka Vrhovščak, generalna sekretarska republiškega sveta Zveze sindikatov.

Tovariš Popit je govoril o aktualnih nalogah in problemih pri nas, o vlogi ZK te o odnosih z našimi sosedmi, to je Avstrijo in Italijo. Iz njegovega prispevka smo lahko povzeli, da nekatere TOZD še niso povsem zaživele in da tudi odgovornost pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, ponekod ni na zadovoljivi višini.

Tovarišica Vrhovščakova pa je poudarila pomembnost sindikata, kot politične organizacije delavskega razreda.

Po končanih predavanjih so nam politični delavci iz Murske

Sobote razkazali znamenitosti v njihovi okolici in kmetijski kombinat v Mačkovcih.

Vsem sodelavcem v ZPT, ki so podprli in omogočili naše dopolnilno izobraževanje, se toplo zahvaljujemo. Prepričani smo, da bomo tudi vnaprej imeli vsi skupaj veliko posluha in razumevanja za nadaljnjo vsestransko izobraževanje naših rudarjev.

Jože Ogrizek

Pohod mladih ob obeležjih revolucije

Mladi se moramo zavzemati za izgrajevanje sistema ljudskega odpora, zavedajoč se, da je LO revolucionaren proces, ki se razvija in temelji na izkušnjah NOB in osnovah marksizma. Tak sistem splošnega ljudskega odpora pomeni edino možno obliko obrambe naše samoupravne socialistične družbe. Tak koncept SLO moramo v vseh sredinah dograjevati, iskati najboljše konkretne rešitve znotraj že izdelanih enotnih načel in preko konkretnih rešitev in lastnih zkušenj vplivati tudi na spreminjanje le-teh. To pa bo možno le, če bomo mladi še naprej spoznavali in dobro poznali vrednote naše revolucije, na katerih temelji zamisel SLO.

S ciljem, da bi spoznali LO in družbeno samozaščito ter obrambno sposobnost mladih, bo komisija za LO in družbeno samozaščito pri občinski konferenci ZSMS Trbovlje, organizirala od 2. do 4. julija 1975, pohod v počastitev 30-letnice osvoboditve in dneva borcev. Tega pohoda se bomo udeležili tudi mladinci iz ZPT.

Prvi dan nas bo vodila pot mimo spominske plošče narodnemu heroju Tončki Čeč na Kleku do Čebina, kjer je bila ustanovljena KPS. Na jasi nad Čebinami bomo postavil tabor, zvečer pa bo taborni ogenj in ob njem kulturni program ter razgovor z udeleženci NOB. Zjutraj bomo hodili mimo Prašnikarja, kjer so bili ustreljeni trije partizani, na Partizanski vrh. Tu bo spoznavanje z orožjem in osnovnimi pojmi vojaške taktike. Predavatelji bodo mladinci - rezervni vojaške starešine. Pohodna enota bo nadaljevala pot na Vrhe, kjer se bomo ustavili in izstrelili častno salvo v spomin na padle partizane. Po kosilu bomo nadaljevali pot skozi Kotredež v Zagorje, kjer bo tabor mladine iz revirjev. Na poti bomo izvedli še taktično vojaško vajo s ciljem, da približamo mladim način partizanskega vojskovanja. Zadnji dan pohoda se bomo udeležili centralne revirske proslave v počastitev 30-letnice osvoboditve, 25-letnice samoupravljanja in dneva borcev v Zagorju, po končani prireditvi pa se bomo preko Ravenske vasi vrnili v Trbovlje.

Takšen naj bi bil v kratkem program pohoda. Če pa bo pohod dosegel svoj namen, pa bomo to prav gotovo zvedeli v prihodnji številki glasila Srečno, ko bo eden izmed udeležencev opisal svoje vtise in doživetja s tega pohoda »Ob obeležjih revolucije«.

Peter Kolander

Seminar na Mrzlici

Koordinacijska konferenca ZSMS ZPT organizira za člane predsedstva konference in za člane posameznih komisij, ki

delujejo v okviru konference, tridnevni seminar na Mrzlici.

Teme za seminar so zelo zanimive, zajemajo snov, ki mlade zanima, saj so sami predlagali vrsto vprašanj, o katerih bi se morali obširneje seznaniti. Na osnovi teh predlogov pa smo izbrali naslednje teme:

— družbenopolitična in samoupravna ureditev REK Zagorja;

— delegatski sistem;

— delitev dohodka in dohodkovni sistem;

— vloga ZSMS, mladinska problematika.

Upamo, da bomo poslušali predavanja z zanimanjem in od tega seminarja odnesli tudi marsikatero dobro misel, ki naj bi pomagala nam mladim za boljše delovanje.

S tem seminarjem smo uresničili spet eno od danih nalog, ki so zajete v našem programu v zvezi z izobraževanjem mladih.

S tem pa ne smemo pozabiti, da je pred nami še vrsto nalog, ki so zelo pomembne za naše delovanje in jih moramo opraviti z vso resnostjo.

Stanka Lipovšek

Razgovor z brigadirji

Komisija za informiranje pri koordinacijski konferenci ZSMS ZPT, je na svojo sejo povabila udeležence mladinske delovne akcije SUHA KRAJINA 75. Z udeleženci smo se pogovarjali o njihovih vtisih, delu in medsebojnih odnosih.

Predvsem so nas zanimali vtisi brigadirjev.

Tovariš Holc je kot komandant brigade pripovedoval o delu, o vtisih in o vsem, kar nas je zanimalo.

Povedal je, da so odšli iz Zagorja 18. maja 1975. V Suhi Krajini so si razdelili delo in razdelili so prikolice novomeške tovarne IMV, v katerih so brigadirji stanovali v času dela. Bilo je vrsto problemov, ki pa so jih tudi rešili. Udeležencev ni bilo dovolj, bilo jih je le 29 od 60. Glede na to so naši brigadirji dosegli kar lepe uspehe, čeprav načrta niso popolnoma dosegli. Predvidena trasa je bila dolga 3.600 m, od tega so jo izdelali 2.600 m po dolini in odkrili 10—20 cm globoko.

Povedal je, da je bila organizacija slaba, saj kot organizator se občinska konferenca ZSMS Zagorje ni dovolj zanimala za delo brigadirjev, niso jim priskrbeli dovolj materiala za obeščanje, za njihovo kulturno življenje. Vendar so naši brigadirji kljub vsemu le uspeli. Izdajali so glasilo brigadirjev (Bilten), imeli so svoj oktet, občasno pa so prirejali družabne večere, na katerih so se seznanili tudi z novomeško brigado. V načrtu so imeli športno srečanje z vojniki iz Novega mesta, kar pa je odpadlo zaradi slabega vremena. Zato so tekmovali le v streljanju in dosegli 2. mesto, kar je seveda zelo pohvalno.

Kljub temu, da niso bili polnoštevilni in jim je nagajal dež, so dosegli lepe uspehe in je tudi Marjan Prhe dobil značko brigadirja. Za dobljeno nagrado mu v imenu mladih pri ZPT iskreno čestitamo in želimo tudi ostalim, da bi se izkazali in se udeležili ostalih delovnih akcij. Kajti udeleženci akcije so bili zadovoljni, da so navezali stike z mladimi iz Novega mesta in pohvalili so kulturno življenje. Pohvalili so se, pa čeprav je bilo treba trdo delati.

Če vam na kratko opišemo delovni dan brigadirja lahko povemo: ob pol petih vstajanje, ob petih pozdrav zastavi, potem do 5,45 zajtrk in nato na delovišče. Delali so do dveh, z odmorom za malico. Popoldne so imeli predavanja in urejevali so okolico. Zvečer pa spet spušča-

nje zastave, večerja in do desetih prosto.

Disciplina je bila kar v redu, saj so se mladi zelo pohvalili. Izrazili pa so željo, da bi se še udeležili podobnih akcij.

Istega mnenja smo tudi mi in želimo, da za prihodnje akcije ne bi imeli spet problemov, da bi se mladi izkazali in se udeležili MDB.

Komisija za informacije pri KK ZSMS ZPT

Mladi v krajevnih skupnostih

Maja 1975, je bila ustanovna konferenca mladih v krajevnih skupnostih. Konferenco sestavljajo mladi iz krajevnih skupnosti Dobovec, Klek, Čeče ter Zasavje.

Konferenco je odprl tovariš Koncilja, predsednik občinske konference ZSMS Trbovlje ter podal predloge za organe konference. Za predsednika je bil izvoljen tovariš Bajde iz krajevnih skupnosti Dobovec, za sekretarja pa Mija Tomažin iz krajevnih skupnosti Zasavje.

Delegati so sprejeli poslovnik, razpravljali pa so o vlogi in pomenu mladih v krajevnih skupnostih.

Izrazili so željo, da bi navezali stike z mladimi iz ZPT. Pomerili bi se v športnih igrah, prav tako pa so izrazili željo, da bi se seznanili s pogoji ter delom rudarjev.

Takšna povezava stikov je zelo koristna in zaželjena, saj s takim načinom dela širimo obzorje mladih tako v krajevnih skupnostih, kakor tudi v ZPT.

Stane Pavelšek

Skok čez kožo v Zagorju

V soboto, 21. junija, je potekala v stekleni dvorani delavskega doma v Zagorju, ob 17,30, letošnja prireditev Skok čez kožo, ki jo je organiziral TOZD Rudarski šolski center Zagorje, ob zaključku šolanja mladih rudarjev na poklicni rudarski šoli RŠC v Zagorju. Prireditev je postala tradicionalna, saj jo RŠC prireja že vrsto let z lepim uspehom.

Na letošnji prireditvi so sodelovali moški pevski zbor Loški glas, napovedovalka je bila predavateljica Marija Malovrh, v šaljivem delu programa so recitirali pesmi Aleksander Simič, Ostoja Mišič, Jusuf Ibrahimović in Osman Beganović. Zanimiv je bil skeč na temo — Modernizacija šolskih delovišč.

Sledil je skok čez kožo. Tu je vsak absolvent povedal svoje življenjsko geslo, zvrnil vrček piva, nato pa skočil čez rudarsko kožo. Tako so opravili na svečan način sprejem mladih rudarjev v rudarski stan. Sledilo je pripenjanje nagelnov absolventom. Po nagovoru je direktor TOZD RŠC Zagorje Viktor Ramšak, inž., razdelil spričevala, nagrade in priznanja; čestitkam pa se je pridružil s posebnim govorom tudi generalni direktor Albert Ivančič.

Za konec je sledilo krajše tovariško srečanje.

Finale kviza »mladost 75«

Po zmagi v prvem polfinalnem delu kviza, se je ekipa OO ZSMS Rudnik premoga Zagorje, pomerila tudi v finalu, ki

je bil 24. maja v domu družbenopolitičnih organizacij v Kisovcu. Finalisti so bile prve in drugouvrščene ekipe obeh polfinalnih srečanj, to so: Rudnik premoga Zagorje, Kisovec I, Rudarski šolski center in Kisovec II. Čeprav so vstopnice bile enkrat dražje, kot za polfinale, je bila dvorana nabito polna, tako polna, da je nekaj deset gledalcev ostalo na hodniku.

Atmosfera je bila zelo nape-ta, gledalci so bili nestrpni v pričakovanju prvih vprašanj. Ko je na sceno stopil vodja kviza, Vili Vodopivec iz RTV, je dvorano stresel bučen aplavz. Seznanil je prisotne s pravili kviza ter jih poprosil, naj bodo disciplinirani in naj ne motijo tekmovalcev. Tudi tokrat so bile teme s področja literature, zgodovine, povojnega razvoja Jugoslavije in športa. Že po prvem krogu vprašanj, so naši fantje prešli v vodstvo, po drugi seriji so imeli že 3 točke prednosti pred drugimi in vsi so jih videli že kot zmagovalce.

Po drugi seriji vprašanj so tekmovalci imeli odmor. V tem času so prisotne zabavali ansambel »Akvmarini«, nastopili pa so tudi neznani mladi talenti s področja glasbe. Že po tretji seriji vprašanj se je našim fantom močno približala ekipa Rudarskega šolskega centra in v četrti, zadnji seriji je dosegla izenačenje, tako, da se je regularni del kviza končal neodločeno. Obe ekipi, Rudnik premoga Zagorje in Rudarski šolski center, sta imeli po 10 točk. Pred gledalci se je odigral najbolj napet konec, tišina v dvorani je bila popolna, ko je Rudarski šolski center potegnil dodatno vprašanje. Pozitiven odgovor je izzval bučen aplavz.

Na vrsti so bili naši fantje. Tomaž je potegnil vprašanje, Roman pa je zanesljivo in brez napak odgovoril. Spet je bil rezultat neodločen in spet je nastala temperatura v dvorani.

Na drugo dodatno vprašanje, ki je bilo dokaj lahko, je Rudarski šolski center spet pozitivno odgovoril. Naše fante je tokrat zapustila športna sreča.

Zadnje vprašanje, ki so ga potegnili je bilo zanje pretežko, izgubili so, toda poraz so sprejeli kot pravi športniki, brez razburjenja, češ drugič bomo imeli poleg znanja več sreče.

Tričlanska žirija, ki so jo sestavljali: Jože Omahne, kot predsednik, Franc Zupan in Franc Omahne, pa kot člana, je svoje delo pošteno opravila.

Za člane zmagovalne ekipe je bila nagrada tridnevni penzion v Medijskih toplicah na Izlakeh, naši fantje pa so za nagrado dobili zračno puško in knjige »Rdeči revirji«. Na koncu so bili podeljeni pokali zmagovalnim ekipam s športnega področja, katerega smo se udeležili tudi mladi iz Rudnika premoga Zagorje.

Naša OO ZSMS Rudnik premoga Zagorje skrbi za dobre odnose in povezovanje z mladimi iz drugih TOZD (OZD) ter mladimi iz krajevnih skupnosti

na vseh področjih. S tem tudi dosledno izpolnjujemo svoj program dela na teh področjih. Našim mladincem, udeležencem kviza »MLADOST 75«, lahko iz srca čestitamo, ker so dosegli res veliko in so proti našim pričakovanjem osvojili 2. mesto, kar je velik uspeh. Upamo, da bomo v bodoče slišali še veliko o njih, nudili pa jim bomo vso moralno in materialno pomoč, ki jo bomo zmogli.

Končni vrstni red ekip je naslednji:

Mesto	Točke
1. OO ZSMS Rudarski šolski center	14
2. OO ZSMS Rudnik premoga Zagorje	12
3. OO ZSMS Loke-Kisovec II	7
4. OO ZSMS Loke-Kisovec I	3

M. Čulaja

zmanjšano premogovno konjunkturo v preteklem desetletju, so poljski načrtovalci še naprej investirali v premogovništvo. V 70 premogovnikih s 337.000 zaposlenimi nakoplje Poljska danes približno 164 (1970 : 140,1) milijonov ton črnega premoga, od česar je 40,1 milijonov ton namenjenih izvozu. Center premogovne in jeklarske industrije so Katowice, kjer so skoraj vsi premogovniki polno mehanizirani. Dnevni izkop prvega v celoti avtomatiziranega premogovnika na svetu, je kompiutersko vodeni premogovnik »Jan«, kjer znaša dnevni izkop približno 15 ton na osebo, kar predstavlja 4-kratno proizvodnjo na osebi in izmeno v normalnem, neavtomatiziranem premogovniku. Na jeklarskem področju je v prvi vrsti izgradnja jeklarne v Katovicah. Z investicijami 51 milijard zlotov namerava Poljska prodreti v sam vrh svetovnega jeklarstva. Od jeseni 1976 dalje bodo proizvajali dodatnih 8 do 9 milijonov ton jekla letno napram 15 milijonov ton v letu 1974.

Rudarstvo doma in po svetu

USPEH POLJSKE PREMOGOVNE POLITIKE

Energetska kriza se je Poljske komaj dotaknila. Kot četrti

največji proizvajalec premoga, po ZDA pa drugi največji svetovni izvoznik premoga, krije Poljska energetske potrebe 90-0/0 s premogom. Ne glede na

VELIKE INVESTICIJE ZA SVETOVNI RAZVOJ RUDARSTVA

Investicije za nove rudarske zmogljivosti zahodnega sveta ter potrebni material za rezervne dobave in varstvo okolja, bodo v razdobju od 1975 do 1985 znašale približno 10 do 13 milijard \$ letno. Samo za industrijo bakra in niklja bodo potrebne investicije povprečno 1,5 milijard \$ letno. Investicije bodo daleč presegale denarne zmožnosti rudarske industrije.

REKORDI JUGOSLOVANSKIH RUDARJEV

Jugoslovanski rudarji podirajo rekorde: v prvih štirih mesecih letos so nakopali več kot 12,2 milijona ton rjavega in črnega premoga ter lignita, to je za milijon ton več kot je določal načrt ali za skoraj 3,5 milijona ton premoga več kot so ga nakopali v prvih štirih mesecih lani.

Popravilo objemk za TH podporje v jami Dol, TOZD Rudnik premoga Hrastnik.

Foto inž. A. Bergant

Po podatkih sekretariata za energetiko Gospodarske zbornice Jugoslavije so nakopali največ lignita, in sicer 8,8 milijona ton, nato pa rjavega premoga 3,2 milijona ton. Črnega premoga so nakopali 194.000 ton.

Najbolj je narasla proizvodnja v rudniku Velenje (nakopali so 267.000 ton lignita več kot v istem času lani), nato pa v Rudarsko-energetskem kombinatu Kosovo, v Kreki in Kolubari.

PROIZVODNJA PREMOGA V EGS VEČJA

Proizvodnja premoga v državah Evropske gospodarske skupnosti je bila v prvem trimesečju leta 1975 za 33,9 % večja v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1974. V prvih treh mesecih so nokapali 68,8 milijona ton premoga. Predvsem je porastla proizvodnja premoga v Veliki Britaniji, in sicer za skoraj 80 %, ker je bila lanska proizvodnja manjša zaradi stavke.

RAZHAJANJE OKOLI RAZVOJNIH PROGRAMOV PREMGOVNIKOV

Vtis je, da pomembnost premoga kot goriva in energije še ni v celoti rešen. Od prvih znakov energetske krize, v letu 1971, so manipulirali s »črnim zlatom« kot možnim in najverjetnejšim energetskim potencialom. Zadostuje, če ugotovimo, da še do danes ni precizirana programska orientacija za kratko razdobje, kaj šele za daljšo dobo. Ugotavljamo, da nastopajo razna razhajanja. Odgovoriti je treba na vprašanje, če koncem tega desetletja podvojimo sedanjo proizvodnjo premoga ali morda dosežemo 84,5 milijona ton, za kar si posebno prizadevajo proizvajalci lignita, rjavega in črnega premoga. Načrti so eno, realnost je druga. Na nedavnem posvetovanju komunistov s področja energetike, so poleg ostalega ugotovili, če ima smisel utrjevati kakršnokoli projekcijo, ki jo v določenem časovnem obdobju ne bo možno

speljati. Poudarjeno je bilo, da odpiranje novega površinskega kopa ali obrata za jamsko eksploatacijo traja od 6 do 9 let. Zato si je težko zamisliti, da bi bilo možno zaradi kratkega časa tudi v praksi doseči 84,5 milijonov ton proizvodnje premoga koncem tega desetletja. Brez dvoma je skoraj 22 milijard ton bilančnih rezerv premoga najzanesljivejša energetska zaloga premoga v Jugoslaviji. Zanesljivo pa je, da bosta do leta 1985 premog in voda še vedno osnovna izvora energije. Težave pa nastopajo v pogledu financiranja. Poleg tega je dolgoročnega značaja tudi nabava velikih bagrov iz inozemstva, ko znaša zanje dobavni rok dve do tri leta. Visoko produktivnost pa je mogoče zagotoviti le z moderno mehanizacijo, medtem ko je klasičnemu rudarjenju odzvonilo. Hkrati pa se kaže čedalje večja potreba za pravo ustreznega strokovnega kadra. Razhajanja in neusklajenost pogledov na razvojne koncepte premogovnikov, industrijo nafte in plina ter elektrogospodarstva, je v tesni zvezi z nedefinirano energetsko politiko.

KREDIT ZA TITOVE RUDNIKE KREKA-BANOVIČI

Zahodnonemška izvozno-kreditna banka AKA iz Frankfurta, je odobrila Titovim rudnikom Kreka-Banoviči, v Tuzli, kredit v višini blizu 15 milijonov nemških mark. S tem kreditom bodo nabavili dva sistema opreme za potrebe bodočega površinskega kopa Lukavačka Rijeka. V ta površinski kop bodo investirali predvsem zaradi zagotovitve potrebnih količin premoga za TE Tuzla V in za prehod iz jamske na površinsko eksploatacijo. Dosegli bodo humaniziranje dela in povečali proizvodnjo na 1 milijon ton premoga letno. Predračunska vrednost za odpiranje novega kopa Banoviči znaša blizu 300 milijonov din. Poleg nemške banke sodeluje v kreditiranju več drugih domačih in tujih bank ter dobaviteljev.

NOVE REZERVE PREMOGA NA HRVATSKEM

Svet za energetiko gospodarske zbornice Hrvatske v Zagrebu, je razpravljal o tem, da bi bilo treba čimprej pristopiti k raziskavam rezerv premoga v savski in dravski kotlini, na področju Piješčanice—Vrgin most in v Dalmaciji. Dosedanje raziskave kažejo na to, da premogovni sloji ponekod tudi v debelih skladih leže v bližini površine zemlje. Svet je bil mnenja, da naj bi elektrogospodarske organizacije bile v bodoče glavni nosilec nadaljnjih del in raziskav za potrebe srednjeročnega razvoja; isto velja tudi za izdelavo dolgoročnega programa.

MANJŠA PORABA ENERGIJE V NAŠI DRŽAVI

Po podatkih glavnega dispečerja Jugel, inž. Mirka Nikšića, so trenutno okoliščine relativno zadovoljive. Akumulacijska jezera imajo vode za normalno proizvodnjo električne energije. Naglasil je, da se je od konca aprila t.l. začela zmanjševati poraba električne energije. Pravega odgovora na to ni, pač pa je »spodbuda« za varčevanje z električno energijo nova cena energije. Svoječasno poslani poziv v zvezi z varčevanjem in racionalnejšo porabo energije, torej ni ostal brez odmeva. Trenutno v nobenem mestu v državi ne reducirajo porabe energije.

PROIZVODNJA PREMOGA V SREDNJEBOŠANSKIH PREMGOVNIKI

Srednjebošanski premogovniki bodo po načrtu letos proizvedli 3 milijone 178 tisoč ton premoga. Napram preteklemu letu znaša povečanje za 235,905 ton. Storilnost bo po tem načrtu porastla za 7,3 %, medtem ko naj bi znašala proizvodnja na vsakega zaposlenega 1,82 ton premoga dnevno. Njihove bilančne rezerve rjavega premoga znašajo 380 milijonov ton. Premog odkopavajo v desetih jamskih obratih in na enem površinskem kopu.

GEOTERMIČNA ENERGIJA

V San Franciscu je potekal drugi simpozij OZN o razvoju in uporabi geotermičnih izvorov energije. Udeležilo se ga je preko 1.000 strokovnjakov iz 50 držav. Osnovna tema diskusije se je nanašala na sedanje izkoriščanje in potencial naravnih toplotnih izvirov v zemlji, kakor tudi energetske izvirov. Diskusija je nadalje zajemala večje število tem, med drugim sedanji razvoj teh izvirov, geologijo in hidrologijo, geokemijo in geofiziko, tehnologijo vrtnanja in proizvodnje, ocenjevanje rezerv, faktorje okolja in kanaliziranje kemijskih odpadkov, proizvodnjo električne energije, prostorsko ogrevanje pa tudi ekonomske in druge probleme.

V SLAVONIJI NAŠLI PREMOG

V zahodnem delu Slavonije so med raziskovanjem ležišč nafte in plina našli hkrati tudi premog. Po podatkih predsednika regionalne gospodarske zbornice v Osijeku, so na področju občine Podravska Slatina odkrili nahajališča premoga, debeline od 35 do 90 m in to komaj 20 m pod zemljo. Po programu SR Hrvatske bodo do konca t.l. na področju Slavonije izpeljali številna strokovna raziskovanja in vrtnanja, tako da bi dobili čim realnejšo sliko o količinah in kakovosti premoga na tem področju.

ENERGETSKA POLITIKA EGS

Strokovni štab Evropske gospodarske skupnosti pospešeno pripravlja dokument za posvetovanje ministrov za energetiko devetih držav, članic te skupnosti, ki bo koncem junija t.l. v Luksemburgu. Njihov cilj je, da preverijo možnosti za eventualno obnovo razgovorov med državami proizvajalkami in porabnicami nafte. Skupnost je že objavila prve rezultate dela nove energetske strategije deveterice. Ta ima za cilj, da do leta 1985 zmanjša odvisnost dr-

žav članic EGS od uvožene nafte, od sedanjih 63 % na bodočih 40 %. Po podatkih strokovnjakov bo ta politika, katere osnovne smernice je osvojil svet ministrov na sestanku februarja t.l., stala to skupnost okoli 205 milijard obračunskih enot (ena obračunska enota znaša 1,20 dolarjev).

KOMITE ZA ENERGETIKO IN INDUSTRIJO

Republike in pokrajine, gospodarske zbornice, SZDL, organizacije združenega dela v energetiki, kakor tudi porabniki energije, se morajo najkasneje do 10. julija t.l. izjaviti o oblikovanju interesnih skupnosti na področju elektrogospodarstva. To so sprejeli na seji zveznega komiteja za energetiko in industrijo z dne 9. junija t.l., ko so razpravljali o delovnem gradivu: oblikovanje interesnih skupnosti na področju elektrogospodarstva. Člani komiteja za energetiko so podprli varianto, po kateri je predvideno oblikovanje enotne interesne skupnosti za energetiko v Jugoslaviji, kar bi bila najlogičnejša rešitev, ker so tako elektrogospodarstvo, kakor tudi premogovniki in industrija nafte, medsebojno tesno povezani v reproduktivskem procesu, zato je treba reševati mnogo vprašanj skupno.

V nekaj vrstah

REPUBLIŠKI KOMITE ZA ENERGETIKO JE RAZPRAVLJAL

Republiški komite za energetiko SRS, je maja t.l. imel svojo sejo. Na njej je v glavnem razpravljalo o reševanju problemov v zvezi z rudnikom urana Žirovski vrh, ter o stanju premogovništva v Sloveniji. Delegati, ki so bili navzoči na tej seji, so si bili edini, da je treba o teh

dveh področjih in sklepah, ki se nanje nanaša, obvestiti republiški izvršni svet.

Pri Žirovskem vrhu je glavni problem v tem, da še ni izdelan dokončni investicijski program in študija o varstvu okolja. S tem v zvezi pa je povezana tudi izdaja lokacijskega dovoljenja. Pričetek izgradnje tega rudnika je povezan tudi z začetkom obratovanja nuklearne elektrarne v Krškem.

V razpravi o stanju premogovništva pa je sklenil, da je treba pospešiti raziskave za modernizacijo in sanacijske rešitve. Tudi v premogovništvu je eden najpomembnejših problemov pomanjkanje delovnih moči, zato bo treba bolje sodelovati pri reševanju družbenega standarda zaposlenih. Komite je pripravil tudi predlog za podaljšanje oprostitev plačevanja davkov občanov še za leto 1975 in 1976 s posebnim ozirom na rudarstvo. Potrebno pa bo bolj povezano obravnavati vprašanje delitve dohodkov, ker so med posameznimi rudniki velike razlike.

Delegati so na seji komiteja razpravljali še o racionalizaciji uporabe in zamenjave energije ter o raziskovanju nafte v Sloveniji. Obravnavali so tudi vprašanje jugoslovanskega elektrogospodarstva in poročilo s posvetovanja komunistov s področja energetike, ki je bila v Beogradu. Nazadnje je predsednik komiteja Drago Petrovič, predlagal reševanje vprašanja odločbe Zaslavskih premogovnikov o varnosti in mnenju republiškega rudarskega inšpektorata.

TET PONOVO OBRATUJE

Dne 16. julija 1975 je bil končan daljši remont Termoelektrarne II-125 MW. Pri obsežnem remontu so poleg domačih strokovnjakov in remontnih skupin sodelovali tudi strokovnjaki iz Poljske in Nemške demokratične republike.

Poleg normalnih vzdrževalnih del, ki so jih opravili v tem ča-

su, so morali zamenjati tudi cevna kolena grelnika vode v večjem obsegu, kot so sprva predvidevali ter boben. Okvaro na bobnu so ugotovili med remontom. Zavaljo tega so se dela precej zavlekla. Od 16. junija dalje je TET II zopet vključena v električno omrežje.

NEKAJ ZANIMIVIH PODATKOV

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je posredovala delegatom splošnih in posebnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, gradivo za obravnavanje na sejah skupščine. Iz tega gradiva povzemamo nekaj zanimivih podatkov, za naše tri občine: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.

Vrsta podatka	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje
Št. aktiv. zavar. leta 1974	3.897	13.242	3.994
Število upokojencev			
— skupaj	1.545	2.748	2.019
— starostnih	729	1.268	947
— invalidskih	277	396	313
— družinskih	539	1.084	759

Skupno število uživalcev je znašalo v letu 1974 195.442, v letu 1975 203.970, v letu 1980 pa jih bo po predvidenih kazalcih razvoja skupno 244.254.

V skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji, si zagotavlja socialno varnost okrog 700.000 zavarovancev, ki prispevajo sredstva za uresničevanje svojih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Po stanju ob koncu leta 1974 je bilo v Sloveniji 197.623 upokojencev, od tega 95.824 starostnih, 50.493 invalidskih in 51.306 družinskih. Tako pride na 3,5 aktivnih zavarovancev en upokojenec. Takšno razmerje traja že nekaj let.

PROSLAVA 40-LETNICE ZLETA SVOBOD

V soboto, 14. junija je potekala v Celju velika manifestacija v zvezi s proslavo ob 40-letnici

zleta Svobod v Celju. Te proslave se je udeležilo med drugimi tudi veliko število članov našega kolektiva iz vseh TOZD in SS. Udeleženci so prejeli s stra-

ni organizacije sindikata brezplačno vozovnico in potne stroške v višini po 50,00 din.

Na proslavi je sodelovala delavska godba iz Trbovelj, nadalje moški pevski zbor Zarja; po proslavi pa je na prostem nastopil tudi mešani pevski zbor Slavček. Glavin govornik je bil Stane Dolanc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ, uvodni govor s pozdravi pa je imel predsednik zveze sindikatov Slovenije Janez Barbo-rič. V kulturnem delu programa je nastopilo okrog 2.000 pevcev in godbenikov, katerim je dirigiral Radovan Gobec.

Vreme je bilo lepo, zato je po proslavi v celjskem parku, kjer je potekalo zborovanje, še dolgo potekalo tovariško srečanje.

POKROVITELJSTVO NAD RAZVITJEM PRAPORA

Na nedeljo, 25. maja t. l., je Edi Brglez, podpredsednik delavskega sveta TOZD Rudnik premoga Trbovlje, v imenu pokrovitelja, to je delavskega sveta te TOZD, razvil prapor planinskega društva Trbovlje. Pri razvitju sta bila navzoča še delegata Jože Glavan in Jože Ogrizek. Na prireditvi pa je sicer sodelovalo mnogo planincev in drugih občanov.

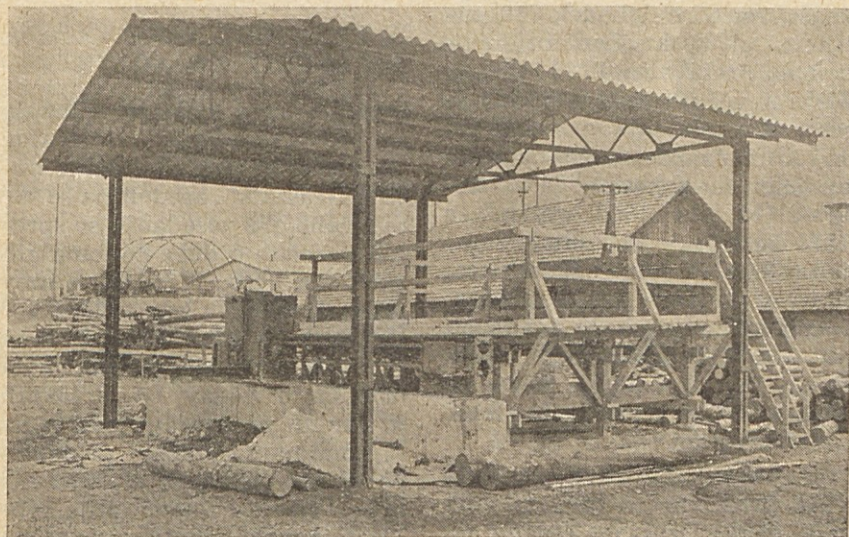
ZIMSKI BAZEN ZAPRT

Pokriti bazen v cementarni Trbovlje je v času od 1. junija do 1. septembra 1975 zaprt za rekreativne namene. Zaprli so ga zavaljo tega, ker je v tem času odprt letni bazen na Leninovem trgu. V navedenem času torej odpade rekreativno plavanje oz. kopanje tudi članov naših kolektivov v TOZD in SS.

NOVO VODSTVO SZDL V HRASTNIKU

Koncem maja 1975 je občinska konferenca SZDL Hrastnik izvolila novo vodstvo.

Nov predsednik Občinske konference SZDL v Hrastniku je Marko Orožen, podpredsednik Viktor Racki in sekretar Anton Kolšek.

Na prostoru lesnega skladišča v Trbovljah je v teku gradnja cirkularja za vzdolžno paranje jamskega lesa za potrebe mehaniziranih odkopov v jamah.

Foto inž. A. Bergant

SOVJETSKI STROKOVNJAK V ZPT

V času, od 14. maja do 4. junija 1975, je bil na temelju posebnega dogovora, na obisku v Zasavskih premogovnikih sovjetski izvedenec za rudarske stroje Kalugin Oleg Filipovič. Njegova naloga je bila, da ugotovi možnost angažiranja sovjetske opreme za naše jamske odkope, katero bi nabavili v okviru odobrenega kredita.

TUDI V ZASAVJU DRUGI TV PROGRAM

Med občinami v naši republiki, ki ne morejo sprejemati drugega TV programa, so tudi občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Pred nedavnim so zainteresirane občine vnovič sprožile vprašanje pri RTV Ljubljana za postavitev takšnih instalacij, ki bi omogočale sprejemati tudi II. TV program.

Predstavniki RTV Ljubljana so na sestanku z zainteresiranimi predstavniki občinskih skupščin posredovali vest, da ni tehničnih ovir za postavitev UHF TV oddajnika na Kumu. Ovire so le finančnega značaja. Zainteresirane občine so se dogovorile, da bodo skupno zagotovile 6 milijonov dinarjev kreditnih sredstev, in sicer vsaka po 600.000 din. Pri financiranju bo sodelovalo 10 občin. Upanje obstaja, da bodo dogovori v naslednjem letu izpeljani.

PRAZNIK OBČINE TRBOVLJE

Občani Trbovelj praznujemo vsako leto 1. junija svoj občinski praznik, in sicer v spomin na spopad naprednih delavcev z Orjuno, 1. junija 1924.

Ob letošnjem občinskem prazniku je bilo organiziranih in izpeljanih vrsto športnih, kulturnih in manifestativnih prireditev, na katerih je sodelovalo več tisoč občanov.

V soboto, 31. maja je bila v delavskem domu slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine Trbovlje, na katero so bili povabljeni tudi številni gostje

— preživeli udeleženci spopada z Orjuno v letu 1924, nadalje prvoborci NOB iz Trbovelj, dosedanji prvojunjski nagrajenci in drugi gostje, delegati, predstavniki raznih organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti.

Slavnostni govor je imel predsednik občinske skupščine Janez Ocepek. V svojem govoru je orisal pomen prvega junija, ki je postal simbol revolucionarnih akcij rudarjev in drugih delavcev, ki so se pred 51 leti skupno s preostalimi proletarci iz Slovenije spopadli z zloglasno Orjuno. V drugem delu svojega govora pa je nanizal vrsto podatkov, ki ilustrirajo 30-letni razvoj Trbovelj po osvoboditvi. Navedli bomo nekaj teh podatkov. Prebivalcev je bilo koncem leta 1946 dobrih 15.000, od tega je bilo okrog 4.000 zaposlenih. Leta 1956 je bilo že 17.000 prebivalcev in 5.620 zaposlenih. Koncem leta 1974 pa je bilo 18.451 prebivalcev, od tega kar 9.457 zaposlenih.

Celotni dohodek je znašal leta 1955, preračunan v nove dinarje 79 milijonov, v letu 1974 pa 2.114 milijonov din ali skoraj 27-krat več. Leta 1955 je znašal narodni dohodek 25 milijonov din, dohodek na prebivalca 1.300 din, leta 1974 pa je znašal narodni dohodek 740 milijonov ali 30-krat več in dohodek na prebivalca 40.113 din ali 31-krat več. Osebni dohodek se je v tem obdobju povečal od 151 din na zaposlenega, na 3.075 dinarjev na zaposlenega ali 20-krat. Od leta 1945 do konca 1974 je bilo v Trbovljah zgrajenih 3.005 samo družbenih stanovanj ali 47 % vsega doseganjega stanovanjskega fonda oz. več kot 71 % družbenega fonda. Sedaj je v Trbovljah 6.424, od tega 4.228 družbenih in 2.196 zasebnih stanovanj.

Osebnih avtomobilov v letu 1945 praktično ni bilo, bilo jih je le nekaj. Deset let kasneje jih je bilo 10 in koncem leta 1974 že 3.200.

V letu 1959 je bilo v Trbovljah 53 TV aparatov, leta 1965

2.000 TV in 6.228 radijskih aparatov, koncem leta 1974 pa je bilo že 5.230 televizorjev ali 4 televizorji na 5 gospodinjstev oziroma en televizor na 3,5 prebivalca in 7.124 radijskih aparatov, ali en aparat na 2,6 prebivalca.

V letu 1945 ni bilo v Trbovljah niti metra asfaltiranih, betoniranih ali tlakovanih cest in ulic, danes pa jih je skupno 38 kilometrov. V tem času je bilo zgrajenih večje število novih tovarn ali obratov. Tako so bile zgrajene oziroma ustanovljene Iskra, Peko, Gradbeno podjetje IBT, RUDIS, Mehanika, STT, Zlatarstvo, trgovska in gostinska podjetja, Tovarna pohištva, TIKa, Volan, SAP in drugi. Pri ZPT so ustanovili rudarsko gradbeno dejavnost, GRAMAT, Avtoprevoz »Zasavje«, Toplarno itd.

Poleg tega je bilo v teh desetletjih zgrajenih vrsto kulturnih in prosvetnih domov in ustanov, šol in varstvenih ustanov, športnih in rekreacijskih objektov, planinskih in počitniških domov itd.

Če te podatke in druge podatke, ki tu niso navedeni, analiziramo, ugotovimo, da je v tem času izredno porastel družbeni in osebni standard občanov.

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE HRASTNIK

Dne 23. maja 1975 je potekalo skupno zasedanje delegatov vseh vrst zborov skupščine občine Hrastnik, zasedali pa so tudi ločeno. Na zasedanju so sprejeli poročilo o delu komunalnih služb za leto 1974 in njihov program dela za leto 1975. KOP Hrastnik je dobil nalogo, da si vsako leto pridobi sredstva za izobešanje zastav ob državnih in drugih praznikih, nadalje da si komunalne službe pridobijo poleg proračunskih sredstev še druge vire za financiranje svojih dejavnosti, izboljšati je treba odnos občanov do izobešanja zastav ob državnih in drugih praznikih. KOP je dolžan bolj kot doslej skrbeti za urejevanje

pretoka odvišnih vod iz rezervoarjev. Prav tako naj poskrbi, da KOP v čimkrajšem času organizira kontejnersko odvažanje smeti in da v okviru svojih zmogljivosti posveti največjo možno pozornost varstvu okolja in skrbi za čistočo. KOP se mora aktivno vključiti v priprave na ustanovitev komunalne skupnosti v občini Hrastnik, trgovskim podjetjem so priporočili, da v bodoče učinkoviteje skrbijo za snago okoli svojih trgovskih poslovalnic, sprejeto je bilo poročilo zavoda za šolstvo SRS o učnovzgojnih uspehih v osnovnih šolah v Hrastniku ter o vzgojnovarstveni dejavnosti predšolskih otrok v Hrastniku. Poleg tega so delegati sprejeli še nekaj odlokov, zadolžitev in soglasij ter imenovali nekaj komisij. Med temi je morda zanimiva odločitev, da s 1. junijem 1975 začne poslovati oddelek za narodno obrambo v prostorih samskega doma na rudniku, ter da se bo postopoma predvidoma do konca t. l. preselila vsa uprava občine Hrastnik v rudniški samski dom. Pooblaščen predstavniki občinske skupščine so na tem zasedanju dali vrsto odgovorov na vprašanja delegatov. Za konec pa so sprejeli povišanje tarif in pristojbin za nekatere komunalne storitve in usluge z veljavnostjo od 1. junija 1975 dalje.

SERGEJ KRAIGHER — ČASTNI OBČAN TRBOVELJ — PODELJENE SO BILE PRVOJUNIJSKE NAGRADE

Skupščina občine Trbovlje je na slavnostni seji vseh treh zborov in ob navzočnosti številnih gostov, dne 3. maja 1975, ob letošnjem prazniku občine Trbovlje, podelila predsedniku predsedstva SR Slovenije, Sergeju Kraigherju, naziv častnega občana občine Trbovlje. Ob tej priliki je predsednik žirije za podelitev Prvojunjskih nagrad pri skupščini občine Trbovlje tov. Ado Naglav podelil pet rednih in pet izrednih Prvojunjskih nagrad na temelju ustreznega odloka občine Trbovlje. Letos so prejeli Prvojunjske nagrade: Občinska organizacija

ZZB NOV Trbovlje, Okrožni odbor bivših aktivistov OF za revirje, Občinska zveza prijateljev mladine Trbovlje, Plavalni klub Rudar Trbovlje, Sergej Kraigher, Stojan Batič, Strojna tovarna Trbovlje, inž. Ivo Pinterič, Rado Češnovar in Justo Gnedič.

SEJA AKCIJSKEGA ODBORA ZA INTEGRACIJO

Dne 17. junija 1975 je potekala v sejni sobi SS ZPT 11. seja akcijskega odbora za integracijo ZPT-TET. Udeležili so se člani akcijskega odbora iz ZPT in TET, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti in nekateri novinarji. Na tej seji so sprejeli zaključno poročilo o delu odbora in se dogovorili, da bo podpis samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo REK Zasavje v petek, 20. junija 1975. Nato je določil še podrobnosti v zvezi s pripravo podpisovanja.

SVETOVNI PRVAK KARPOV V TRBOVLJAH

V petek, 20. junija je v času od 17. do 20. ure svetovni šahovski prvak 23-letni Anatolij Karpov, igral simultanko s šahisti iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja. Srečanje je potekalo v foyerju delavskega doma v Trbovljah. Z njim je pripotoval v Trbovlje tudi sovjetski veleposlanec Furman. Simultanko je organiziral šahovski klub Rudar Trbovlje, ob 50-letnici osvojenega obstoja in 30-letnici osvoboditve. V turnirskem srečanju z domačimi šahisti je znašal končni seštevek vseh točk 20,5 proti 4,5 v korist Karpova. Pri organizaciji je sodelovala tudi samoupravna telesno-kulturna skupnost Trbovlje. Karpovu so izplačali za gostovanje v Trbovljah 10.000,00 din, ob pogodu, ki ga je še hkrati postavil, da igra le na 25 deskah (šahisti iz Trbovelj so predlagali 50, nato pa 40 desk) in da lahko z njim igrajo le šahisti do prve kategorije. Tako na primer mojstrski kandidat Hinko Jazbec mlajši, ni mogel igrati.

NOVA LIVARNA

Dne 30. maja, je kolektiv Investicijskih birojev Trbovlje v okviru 30-letnice zmage nad fašizmom, 25-letnice samoupravljanja in občinskega praznika 1. junija, odprl oziroma izročil v obratovanje sodobno opremljeno livarno. Livarna sodi v okvir TOZD Industrijska proizvodnja, montaža in kooperacija IBT.

Znano je, da se je prejšnja elektro-livarska industrija ELIT pred 5 leti priključila IBT. Že takrat so računali na to, da bodo ta obrat rekonstruirali in v njem zaposlili delavce, ki so začasno zaposleni v ZR Nemčiji. Ti imajo namreč precejšen delež pri modernizaciji livarne. Vrednost rekonstrukcijskih del je znašala 30 milijonov din, to je adaptacija objekta in nabava nove strojne opreme. Letno bodo lahko predelali 1.500 ton aluminija in ustvarili 60 milijonov din celotnega dohodka.

Novi stroji predstavljajo nov dosežek na področju strojnega litja. Svoje izdelke bodo prodajali tako domačim, kot tudi tujim kupcem.

POSVETOVANJE V TUZLI

V dneh 25. in 26. junija 1975, je bilo v Tuzli prvo posvetovanje o stanju in problematiki rezerv premoga v Jugoslaviji. Organiziral ga je Jugoslovanski komite za ležišča mineralnih surovin, sekcija za premog pri Zvezi inženirjev in tehnikov rudarske, geološke in metalurške stroke Jugoslavije.

Cilj posvetovanja je bil, da se sestanejo strokovnjaki iz vse države in podajo realen prikaz stanja in problematike rezerv premoga v Jugoslaviji. Dosedanja bilanca rezerv premoga je stara več kot deset let, zato je treba vnovič pregledati, če ti podatki še ustrezajo. Podatke bodo torej posredovali tisti, ki so za to najbolj poklicani, da to store.

Srebrne sindikalne znake so v Trbovljah letos prejeli iz vrst kolektivov TOZD ZPT v Trbovljah

(manjkata fotografiji Rada Kantužarja in Franca Šipka)

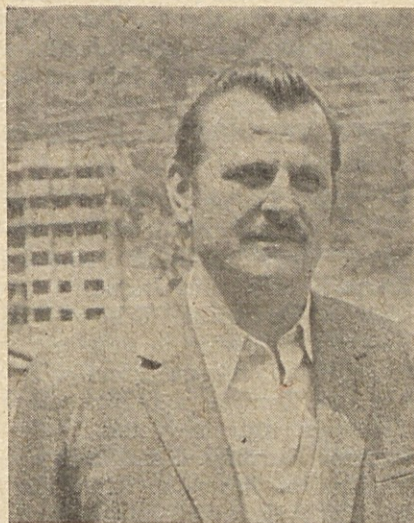
Franjo Blažun iz TOZD Separacija premoga Trbovlje

Jože Poglajen iz TOZD Rudnik premoga Trbovlje

Karel Razboršek iz TOZD Rudarski šolski center

Mirko Pirnaver iz TOZD Rudnik premoga Trbovlje
Foto Franjo Glavica

Novosti s področja socialnega varstva in zavarovanja delavcev

NOVI POGOJI UVELJAVLJANJA PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA

Na področju družbene skrbi za otroke je v letu 1975 nekaj po-

membnih novosti, ki jih je sprejetjem ustreznih dokumentov uveljavila skupščina zveze skupnosti otroškega varstva SR Slovenije. Za izvajanje letošnjega republiškega programa

otroškega varstva se bodo zbirala sredstva po 2,37-% prispevni stopnji in bo šlo kar 97 % zbranega denarja za otroški dodatek.

Osnova za pridobitev pravice do otroškega dodatka je zaposlitev s polnim delovnim časom z neprekinjeno šestmesečno delovno dobo. Delavci lahko uveljavljajo otroški dodatek le za tiste otroke, ki jih dejansko preživljajo, in sicer za zakonske in nezakonske otroke, posvojene otroke in pastorki, za tuje otroke, ki so jih vzeli na preživljanje (vnuki, bratje, sestre in drugi), če so brez roditeljev ali če imajo enega ali oba roditelja, pa so ti popolnoma ali trajno nezmožni za delo.

Tudi dijaki, ki sklenejo zakonsko zvezo in so še na rednem šolanju imajo pravico do otroškega dodatka, če ostanejo v družinski skupnosti s svojimi starši oziroma skrbniki, če jih ti preživljajo.

Otroški dodatek je za tekoče 1975. leto razdeljen v štiri cenovne skupine. V valorizacijo cenusa se uvaja nova skupina upravičencev do otroškega dodatka, in sicer družine z mesečnim dohodkom od 1.600,00 do 1.800,00 dinarjev na družinskega člana.

Nadalje je zelo pomembno, da so od dohodkovnega cenusa odštete nekatere postavke npr. dohodek, ki ga delavec ustvari z nadurnim delom, kadar je to potrebno zaradi višje sile, prav tako se odšteje dohodek od nočnega dela in dela ob praznikih, nagrade ob delovnih jubilejih, odpravnine ob upokojitvi, štípendije in vajenske nagrade ter dohodek od inovacij.

VIŠINO OTROŠKEGA DODATKA BODO LETOS OTROCI DOBIVALI V NASLEDNJIH ZNESKIH:

1. 220,00 din prvi otrok in 320,00 din vsak naslednji, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada manjši od 900,00 din mesečno na družinskega člana;

2. 180,00 din prvi otrok in 270,00 din vsak naslednji, če je

dohodek na družinskega člana večji od 900,00 din mesečno;

3. 140,00 din prvi otrok in 200,00 vsak naslednji otrok, če je dohodek na družinskega člana od 1.200,00 do 1.600,00 din mesečno;

4. 100,00 din prvi otrok in 150,00 din vsak naslednji otrok, če je dohodek na družinskega člana od 1.600,00 do 1.800,00 din mesečno.

K otroškemu dodatku bodo otroci, ki so huje telesno ali duševno prizadeti, prejeli še po 105,00 din mesečno in otroci, ki imajo edinega hranilca po 60,00 din mesečno.

Tudi denarna pomoč za novorojenega otroka bo letos povečana za 25 odstotkov in bo znašala 750,00 din, če je mesečni dohodek na družinskega člana manj kot 900,00 din, če ta znesek presega, pa 350,00 din.

OTROŠKI DODATEK ZA LETO 1975 — CENZUSNE SKUPINE

I. skupina (do 900,00 din na člana družine):

za 1 otroka	220,00 din če je bil OD v 1974 do 32.400,00 din
za 2 otroka	540,00 din če je bil OD v 1974 do 43.200,00 din
za 3 otroke	860,00 din če je bil OD v 1974 do 54.000,00 din
za 4 otroke	1.180,00 din če je bil OD v 1974 do 64.800,00 din
za 5 otrok	1.500,00 din če je bil OD v 1974 do 75.600,00 din
za 6 otrok	1.820,00 din če je bil OD v 1974 do 86.400,00 din

II. skupina (od 900,00 — 1.200,00 din na člana družine): če je bil OD v 1974

za 1 otroka	180,00 din od 32.400,00 do 43.200,00 din
za 2 otroka	450,00 din od 43.200,00 do 57.600,00 din
za 3 otroke	720,00 din od 54.000,00 do 72.000,00 din
za 4 otroke	990,00 din od 64.800,00 do 86.400,00 din
za 5 otrok	1.260,00 din od 75.600,00 do 100.800,00 din
za 6 otrok	1.530,00 din od 86.400,00 do 115.200,00 din

III. skupina (od 1.200,00 din do 1.600,00 din na člana družine): če je bil OD v 1974

za 1 otroka	140,00 din od 43.200,00 do 57.600,00 din
za 2 otroka	340,00 din od 57.600,00 do 76.800,00 din
za 3 otroke	540,00 din od 72.000,00 do 96.000,00 din
za 4 otroke	740,00 din od 86.400,00 do 115.200,00 din
za 5 otrok	940,00 din od 100.800,00 do 134.400,00 din
za 6 otrok	1.140,00 din od 115.200,00 do 153.600,00 din

IV. skupina (od 1.600,00 do 1.800,00 din na člana družine): če je bil OD v 1974

za 1 otroka	100,00 din od 57.600,00 do 64.800,00 din
za 2 otroka	250,00 din od 76.800,00 do 86.400,00 din
za 3 otroke	400,00 din od 96.000,00 do 108.000,00 din
za 4 otroke	550,00 din od 115.200,00 do 129.600,00 din
za 5 otrok	700,00 din od 134.400,00 do 151.200,00 din
za 6 otrok	850,00 din od 153.600,00 do 172.800,00 din

Novi predpisi

Pravilnik o prometnih znakih in o znakih, ki jih udeležencem v cestnem prometu dajejo pooblaščen osebe (Uradni list SFRJ, št. 20-265/75).

Pravilnik predpisuje obliko, barvo in velikost prometnih znakov, njihov pomen in način postavljanja na cestah, kakor tudi vrste in pomen znakov, ki jih udeležencem v prometu dajejo pooblaščen osebe.

Pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil (Uradni list SFRJ, št. 20-263/75).

Pravilnik predpisuje način registracije motornih in priklopnih vozil in način podaljševanja njihove veljavnosti, obrazec prometnega dovoljenja za registrirana vozila in obrazec potrdila o začasni registraciji vozila, kakor tudi obliko in vsebino registrskih tablic ter označbe registrskih območij.

Pravilnik o napravah, opremi, dimenzijah in skupnih težah vozil v cestnem prometu (Uradni list SFRJ, št. 20-264/75).

Pravilnik določa dimenzije, opremo, skupne teže vozil in naprave na vozilih, ki imajo pomen za varnost prometa, kot tudi naprave, pribor in označbe, ki jih morajo imeti vozila v cestnem prometu. Predpisuje tudi druge tehnične pogoje, katerim morajo ustrezati posamezne naprave na vozilih, ki imajo pomen za varnost prometa ter najvišje meje dovoljenega ropota, ki ga smejo povzročati v prometu posamezne vrste vozil.

Pravilnik o zdravstvenih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vozniki motornih vozil (Uradni list SFRJ, št. 20-265/75).

Pravilnik določa, katere zdravstvene pogoje morajo izpolnjevati vozniki motornih vozil, ki jim vožnja motornih vozil ni glavni poklic in katere

zdravstvene pogoje morajo izpolnjevati poklicni vozniki motornih vozil.

Zakon o spremembi zakona o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka in dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela (Uradni list SFRJ, št. 22-281/75).

S spremembo zakona je določeno, da se v letu 1975 ne more obdavčevati del dohodka temeljne organizacije združenega dela, ki je vsebovan v fakturirani, pa ne plačani realizaciji.

Ves dohodek, ki ga skupaj ustvarijo z združitvijo dela in sredstev, razporejajo temeljne organizacije združenega dela med seboj glede na svoj prispevek k njegovemu ustvarjanju na podlagi meril, ki jih določajo v samoupravnem sporazumu.

Zakon o obveznem evidentiranju investicij (Urad. list SFRJ, št. 22-282/75).

Namen zakona, ki uvaža obvezno evidentiranje investicij v osnovna sredstva, je omogočanje spremljanja družbenih planov in zbiranja podatkov, ki so pomembni za vso državo.

Investitorji (temeljne organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične skupnosti) so dolžne dajati temeljni gospodarski zbornici in občinskemu zavodu za statistiko oziroma pristojnemu področnemu organu za statistiko, podatke iz investicijsko-tehnične dokumentacije o nameravani graditvi novih ter rekonstrukciji, modernizaciji in razširitvi obstoječih objektov.

Na podlagi dobljenih podatkov iz investicijsko-tehnične dokumentacije da pristojna gospodarska zbornica investorju informacije o gibanju proizvodnje in zgrajenosti zmogljivosti v dejavnosti, ki jo opravlja investitor.

Če gospodarska zbornica ugotovi, da graditev, ki jo namerava začeti investitor, ni v skladu z družbenimi načrti, da pobudo

za družbeni dogovor in samoupravni sporazum vseh zainteresiranih organov, organizacij in zbornic.

Gospodarska zbornica mora v 60 dneh po prejemu podatkov iz investicijsko-tehnične dokumentacije poslati investorju informacijo o nameravani graditvi. Če nameravana investicija ni v skladu z družbenim planom, obvesti gospodarska zbornica o tem pristojno družbenopolitično skupnost banke in druge finančne organizacije ter vse druge domače udeležence pri investiranju.

Investitor je dolžan v 30 dneh od prejema informacije o gibanju proizvodnje in zgrajenosti zmogljivosti, ki mu jo je poslala gospodarska zbornica, o tem seznaniti organ, pristojen za odločanje o investiciji v osnovna sredstva.

Družbeni dogovor o skupnih osnovah samoupravnega urejanja odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji (Uradni list SFRJ, št. 24-334/75).

Namen družbenega dogovora je organizirana uskladitev samoupravnega urejanja odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Udeleženci družbenega dogovora — sveti sindikatov republik in pokrajin, republiške in pokrajinske gospodarske zbornice, izvršni sveti skupščin republik in pokrajin, svet Zveze sindikatov Jugoslavije, Gospodarska zbornica Jugoslavije in Zvezni izvršni svet — se zavezujejo, da bodo ustvarili ugodne pogoje, da bodo delavci v združenem delu resnično odločali o pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke;

— spodbujali razvoj in napredek samoupravnega sporazumevanja o pridobivanju in delitvi dohodka ter sredstev za osebne dohodke;

— vplivali na razvijanje stimulativne oblike delitve ter

onemogočali družbeno neopravičene razlike v višini osebnih dohodkov.

Udeleženci družbenega dogovora se prav tako zavezujejo, da bodo z dogovori, plani, predpisi, drugimi ukrepi in akcijami ustvarjali pogoje, s katerimi bo delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti z območja več republik, oziroma vse Jugoslavije, omogočeno sklepanje medsebojnih samoupravnih sporazumov.

Priporočila in sklepi (Urad. list SRS, št. 13-592/75).

V statutih in drugih samoupravnih aktih temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti je treba čimprej opredeliti pravice in dolžnosti delegacij ter delegatov, zlasti pa:

— način, kako se oblikujejo temeljna stališča; kdaj mora delegacija oblikovati takšna stališča na podlagi razprav in smernic v zborih delavcev, z delavskim svetom, z drugimi samoupravnimi organi ali z družbenopolitičnimi organizacijami, kdaj pa jih lahko oblikujejo delegacije same;

— način sodelovanja in usklajevanja stališč med delegacijami;

— način obveščanja, ki bo omogočal delovnim ljudem in občanom v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, orpedelitev njihovih interesov in oblikovanje smernic kot izhodišč za delovanje delegacij;

— položaj, pravice in odgovornosti članov delegacij in delegatov za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti;

— materialne pogoje za opravljanje delegatske funkcije tako, da bo delegatom zajamčen enak materialni položaj kot ga imajo pri opravljanju rednega dela na svojih delovnih mestih;

— pomoč strokovnih in drugih služb pri oblikovanju smernic in temeljnih stališč, s potrebnimi podatki in analizami za delo delegacij;

— način delovanja delegacij ter postopek za oblikovanje in sprejemanje temeljnih stališč. Stroške za delo delegacij krijejo njihove temeljne samoupravne organizacije in skupnosti.

Iz sklepov in priporočil izhaja, da je treba v občinah ob angažiranju in polni odgovornosti občinskih skupščin:

— zagotoviti take pogoje za delo delegacij in delegatov, da bodo v odločitvah skupščine prihajali do izraza neposredni interesi delovnih ljudi in občanov;

— uskladiti določbe statuten občin z ustavno opredelitvijo nalog občin;

— razmejiti pristojnosti med skupščino občine in njenim izvršnim svetom in upravnimi organi;

— uveljaviti tak način dela in postopkov za sprejemanje skupščinskih aktov, da bodo v njih prišli do izraza interesi delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih;

— obratovati kot konferenca delegacij za delegate iz SR Slovenije v Zveznem zboru skupščine SFRJ vse pomembnejše zadeve, ki se obravnavajo v tem zboru ter do njih zavzemati stališče;

— povezovati skupine delegatov za zbor združenega dela ter zbor občin v republiški skupščini najtesneje z delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter občinskimi skupščinami.

Stroške za sestajanje in delovanje skupin delegatov za pošiljanje delegatov v republiško skupščino krijejo občinske skupščine.

Občinske skupščine skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami analizirajo dosedanje uveljavljanje in funkcioniranje delegatskega sistema, način informiranja in svoje dosedanje delo.

Kadrovske vesti

V času od 1. 5. do 31. 5. 1975, ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

TOZD RUDNIK PREMOGA HRASTNIK

Sprejeti:

Veligovšek Ivan — zunanji delavec, Cvetkovič Iztok — vozač, Šafner Branko — vozač, Glavaš Anton II — vozač, Glavaš Marko — vozač, Romih Jože — zunanji delavec.

Odšli:

Babič Franc — kopač (upokojen), Kaluža Filip — kopač (upokojen), Mijatovič Milovan — vozač (v času posk. dobe s strani podjetja), Čehajič Zahid — kopaški pomočnik (v času posk. dobe s str. podj.), Alt Viktor — vozač (samovoljna prekinitev), Hohkraut Silvester — vozač (samovoljna prekinitev), Abram Ivanka — kuharica (sporazumna prekinitev).

TOZD RUDNIK PREMOGA TRBOVLJE

Sprejeti:

Strmole Avgust — vozač, Kobal Ignac — vozač, Kalušič Stipe — električar, Pirc Pavel — vozač, Brečko Martin — vozač, Zupančič Janko — figurant, Marič Ivica — vozač, Fikič Dragiša — vozač, Kukovič Roman — vozač, Husič Ismet — vozač.

Odšli:

Koklič Viktor — kopač (v zapor), Krajnc Stane — kopač (upokojen), Urana Florjan — kopač (upokojen), Kosec Andrej — vozač (samovoljna prekinitev), Tržan Karel — kopač (upokojen), Tomažič Janez — učni kopač (upokojen), Cestnik Franc — kopač (upokojen), Tomažič Martin — kopač (upokojen), Rupnik Silvo — kopač (upokojen).

TOZD RUDNIK PREMOGA ZAGORJE

Sprejeti:

Kaliop Mirko — zunanji delavec, Šumer Miloš — strežaj zvrčalca, Ibrič Muharem — zunanji delavec, Okičič Miroslav — vozač, Stevanovič Ljubislav — vozač, Kusič Ostaja — vozač, Dundovič Marko — vozač.

Odšli:

Bolte Jože III. — zunanji delavec (izključen), Šumer Miloš — strežaj zvrčalca (samovoljna prekinitev), Vozelj Jože IX. — kopač (upokojen).

TOZD SEPARACIJA PREMOGA TRBOVLJE

Sprejeti:

Macerl Branko — zidar, Kobiljšek Stanislav — delavec, Hribar Jože — delavec.

Odšel:

Restar Miroslav — delavec (v času posk. s str. delavca).

TOZD RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

Sprejeti:

Brodnik Jože — vozač, Rihtarič Franc — kopač, Halilović Alija — vozač, Končanski Ivan — kopač.

Odšli:

Povšič Jože — šofer (sporazumna prekinitev), Zupanc Ferdo — šofer (sporazumna prekinitev), Logar Edvard — vozač (sporazumna prekinitev), Denjagič Sulejman — šofer (sporazumna prekinitev), Brus Štefanija — snažilka (upokojena), Lakner Anton — kopač (sporazumna prekinitev), Kralj Franc — ključavničar (sporazumna prekinitev), Gračnikar Alojz — kopaški pomočnik (sporazumna prekinitev), Turkanović Mirsad — kopaški pomočnik (sporazumna prekinitev), Urana Vid — vozač (sporazumna prekinitev).

TOZD ELEKTROSTROJNE
DELAVNICE

Sprejeti:

Belec Srečko — voznik viličar-
ja, Petauer Herman — pom.
del. stroj. str.TOZD AVTOPREVOZ
ZASAVJE TRBOVLJE

Odšel:

Smrkolj Jože — šofer (umrl).

TOZD RUDARSKI ŠOLSKI
CENTER

Odšel:

Kovačič Alfonz — kopač (upo-
kojen).SKUPNE STROKOVNE
SLUŽBE

Sprejeti:

Špitaler Drago — lesni delavec,
Medvešek Nada — sklad. mani-
pulant, Štrajhar Jože — stroj-
ni tehnik, Macolič Ljubica —
pom. delavka na Rabu.

Odšli:

Brič Marjan, dipl. str. inž. (v
JLA), Selak Ivan — gl. sklad.
(v JLA), Stojičič Jovo — ru-
darski tehnik (v JLA), Cestnik
Gvido — gl. sklad. (sporazum-
na prekinitve).

Vladimir Sihur

4-krat, Zakonjšek Drago 2-
krat, Smode Drago 2-krat,
Kmetič Franc 6-krat, Čop
Jože 23-krat, Pišek Franc
8-krat.

Dne 16. maja 1975:

a) TOZD RUDNIK PREMOGA
TRBOVLJEDornik Peter 4-krat, Korit-
nik Vinko 9-krat, Tomše Sil-
vo 14-krat, Škof Anton
6-krat.b) TOZD RUDNIK PREMOGA
HRASTNIKNikolič Karel 8-krat, Roz-
man Albin 4-krat, Matek
Karel 10-krat, Orač Jurij
11-krat, Šergan Ivan 4-krat,
Bastič Marjan 14-krat.

Dne 23. maja 1975:

a) TOZD RUDNIK PREMOGA
TRBOVLJERožič Božo 7-krat, Slavinec
Stane 12-krat, Podlogar Jo-
že 10-krat, Goljuf Janez 12-
krat, Blažič Drago 8-krat,
Ramšak Ivan 14-krat, Krajnc
Janez 6-krat, Šmid Darko
5-krat, Leskovšek Kazimir
5-krat, Baser Janko 4-krat,
Sulejmanović Rašid 8-krat.

Dne 30. maja 1975:

a) TOZD RUDNIK PREMOGA
TRBOVLJEStrmole Avgust 3-krat,
Prašnikar Boris 3-krat, Jo-
kan Alojz 22-krat, Drstven-
šek Martin 5-krat, Pšunder
Roman 9-krat, Lebar Zvoni-
mir 5-krat, Borštnar Kazi-
mir 1-krat, Janežič Rudolf
8-krat, Škrlep Bojan 2-krat,
Janc Ferdo 11-krat, Golob
Rajko 6-krat, Klemen Jože
10-krat.b) TOZD RUDNIK PREMOGA
ZAGORJEKuhar Stanko 11-krat, Ka-
stelic Viktor 8-krat, Lebe-
ničnik Ivan 17-krat, Ura-
nar Leopold 14-krat, Ko-
privšek Franc 3-krat, Mu-
kič Halil 3-krat, Ravninar
Anton 20-krat, Pavlovič Jo-že 3-krat, Urbanija Alojz 8-
krat, Hauptman Jože 3-krat,
Alešnik Leopold 4-krat, Do-
rič Omer 1-krat.Vsem krvodajalcem izrekamo
vso priznanje z željo, da bi tu-
di v bodoče sodelovali pri tem
humanem delu, hkrati pa va-
bimo tudi ostale člane kolekti-
va vseh TOZD in SS, da se v
primeru potrebe udeležujejo
krvodajalskih akcij.

Humor in anekdote

Pri ambulantnem zdravniku se
je znašel pred leti nekdo iz
uprave.»Tovariš zdravnik, jaz vedno
govorim v spanju«.Zdravnik pa: »To pa ni tako
hudo. Ali vas morda posluša
žena?«»Ne, tovariš zdravnik, toda
cela uprava se mi smeji«.

— ● —

»Ti si pa menda pijan«, je
dejala žena Janezu, ko se je
prizibal zjutraj ob 3. uri do-
mov. »Sedem dni že nisi nič pil
in ne veš, kako sem bila jaz
srečna in zdaj?«»In zdaj,« je dejal Janez:
»zdajle sem pa jaz srečen!«Krvodajalska
akcijaNaši sodelavci, ki so podarili
kri:

Dne 9. maja 1975:

a) TOZD RUDNIK PREMOGA
TRBOVLJEKavčič Andrej 22-krat, Grah
Andrej 25-krat, Hleb JuroGlasilo SREČNO izdaja podjetje
Zasavski premogovniki Trbovlje
— pošta 61420 Trbovlje, Trg re-
volucije 12. Izhaja mesečno.Glasilo ureja uredniški odbor:
Kohne Emil, dipl. inž. rud., Le-
narčič Tine, Malovrh Metod, dipl.
inž. rud., Oberžan Janez, Pikš
Anton, Šum Anton, Šušter Miro.
Odgovorni urednik: Kohne Emil,
dipl. inž. rud.Tehnični urednik: Lenarčič Tine.
Naklada 3000 izvodov. Za člane
delovne skupnosti ZPT je časopis
brezplačen. Rokopisov in fotogra-
fij ne vračamo. Tisk TIKA Trbov-
lje.

50 LET PISANE PARTIJSKE
BESEDE

Razgovor s članom ZKJ

Moji starši niso člani ZKJ (zveze komunistov Jugoslavije), zato sem se odpravila k sosеду ter ga prosila, naj mi pripoveduje o dejavnosti komunistov in o tem kdaj se je on vključil v ZKJ in zakaj. Začel mi je pripovedovati:

»Član ZKJ sem deset let. Želel sem se vključiti v to organizacijo ter uresničiti vsaj del nalog, ki so si jih zadali komunisti. Sprva je bilo malo težje. Na sestankih sem le poslušal, kasneje pa sem se tudi sam udeležil razprave. Vesel sem bil, ko sem videl, da svoje mnenje lahko povem, da to mnenje upoštevajo in o njem razpravljajo. Na naših sestankih se odkrito pomenimo o tem in onem, vsakemu članu povemo, ali dela prav ali ne in kakšne so njegove naloge. V svoji delovni organizaciji mora biti vsak komunist dober delavec in mora seznanjati sodelavce s stališči in sklepi ZKJ.«

V rokah je držal zadnjo številko Komunista in mi rekel: »Glej, kaj tu piše!«

Pogledala sem in videla naslov, Partijska beseda mora biti predvsem poštena in bojevita.

Sklonil se je nad časopis, jaz pa sem se mu zahvalila za pripoved in odšla.

Hrastnik, april 1975.

Stanka Ocvirk
8. d. razred
Osnovna šola
narodnega heroja Rajka
Hrastnik

Delu čast in oblast!

Pred dnevi smo si člani zgodovinskega krožka ogledali muzej v Trbovljah, ki so ga uredili v spomin padlim žrtvam iz revirjev, ki so se borili za pravice proletariata.

Muzej stoji nasproti Delavskega doma v Trbovljah, pred njim pa se dviguje spomenik Orjune.

Muzej je razdeljen na več sob, v katerih so razstavljeni fotografski posnetki revirskih aktivistov in narodnih herojev, kot so: Miha Marinko, Lidija Šentjurs, Fric Keršič, Tone Okrogar, Alojz Hohkraut, Rajko Menih, Tončka Čeč in drugi.

Razstavljeni so tudi časopisi, ki so izhajali takrat v revirjih: Ljudska pravica, Slovenski poročevalec, Naša žena, Borbena Slovenka in drugi. Muzej pa je bogato opremljen tudi z drugimi posnetki, ki prikazujejo npr. Kočevski zbor, ustanovitev OF in KPS, slike stavkajočih rudarjev, praznovanje 1. maja, ustanovitev AVNOJ, osvoboditev Ljubljane itd.

Od vseh razstavljenih slik pa so me najbolj prizadele ter navdale z ogorčenjem in grozo slike o mučenju in uničevanju slovenskega naroda v koncentracijskih taboriščih.

V zadnji sobi pa so razstavljena dela heroja iz Trbovelj, Tončke Čeč in nesmrtnih medalje nosilcev spomenice.

Manja Podkoritnik
članica zgodovinskega krožka
na OŠNHR Hrastnik

Obvestilo občanom

Vsem je znano, da Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik v svojem tehnološkem procesu izdeluje tudi klor. Ta plin je sora-
zmerno strupen, če pride v do-

tik z zrakom odnosno vlago. Ker obstojijo minimalne možnosti, da pride do sprostitve klora je Tovarna kemičnih izdelkov izdelala vrsto varnostnih predpisov o poslovanju s klornimi napravami.

V slučaju, če bi le prišlo do večje sprostitve klora in bi bili ogroženi prebivalci v neposredni bližini tovarne ali celotnega Hrastnika, bi bili obveščeni s posebno parno sireno. V tem slučaju bi se umaknili proti vetru in v bližnji hrib. Tudi ceste bi se blokirale na določenih mestih.

Podrobneje bodo prebivalci naselij Hrastnika obveščeni o evakuaciji preko Krajevnih skupnosti.

Štab CZ TKI Hrastnik

Nagradna križanka

ZA DAN RUDARJEV

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke objavljene za dan rudarjev, 3. julij 1975, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa z opisom rešitve, pošljite na naslov: Uredništvo glasila Srečno, Zavasovski premogovniki Trbovlje, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12.

Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo do 7. julija 1975.

Nagradna križanka

ob dnevu rudarjev — 3. juliju

JUNIJ-JULIJ		STRAN	PAPEV	SESTAVA VEČ STROJEV V CELOTO	ZMEŠ KOVIN	STARO- JAP. IGRA	10. ČRKA	MANJŠE MESTO	RIMSKI KONZUL ZA ČASA I. PUNŠKE VOJNE	OVENE- LOST	ZBORO- VODJA	100m ²	RADO ČASL	JUGOSL. AERO- TRAN- SPORT	VERGI- LOV EP	MOŠKO IME	
Nedelja	29	PETER, PAVEL	<i>oblast</i>														
Ponedeljek	30	EMILJA	<i>staneček 8K ob 144</i>	ZALEGA SNEZDO					PREDVAL- CI ZASAV. BEVIRJEV BISTVO								
Torek	1	BOGOSLAV	<i>Delo</i>	NEKO RIM. PROVINCA V DEV. AFRIKI		STROJ ZA ZEHELJSKA DELA						SPELE- OLOG	LAHKO- ATLETSKA PANOGA				
Sreda	2	MARIJA	<i>pisnava o žel. domu</i>			JANEZ POLDA							POGORJE V DOLGA- KRIJI	IVAN TAVČAR			
Četrtek	3	NADA	<i>glet v nauku</i>	ODBELEK SKUPNIN SLUŽB	NEKO VELIKA DRŽAVA V SEV. AFRIKI			PREDI- VALEC LOGA						SOLN ZLOG			
Petek	4	DAN BORCA	<i>Whe</i>	PR. ZGO- DOVLINAR MOČNO LETA NA SLINA		DEL TULJAVE	ANGL. SVETLO PIVO		STUDIJSKI KRO- ZEK					NEODBE- LANA NJI VA			
Sobota	5	NESO- GLASJE	POČELO TAČILMA GENERALNO POPRAVILO	ETIOP. JEZERO	OBKAT RUPNIKA ZAGORJE			STROKOVNI GOETHE- JEVA MATI							IZUMELA VELIKA PTICA I NOVE ZELANDIJE	ANTE NOLA	
						VRSTA JADR- NICE	RAST. IZ DRUŽINE KULI UMETNOST (LAT)										
		JUŽNO- AMERIŠKA DRŽAVA		KOROKIJ- SKI PROCES NA ZELEZU									PRISTAS VERE DUHOVE	INE PEVKE TEDALDI	NALEK- TREN PELEC PRED VASI PRI JUDJANI		
		DRŽAVA NA SAUD. POLO- TOKU		VRSTA POLOPIC DELAVSKI SVET													
		OBRT															
		 MESTO OB ROBU LONJ POLJA UREDNIK UMERJEVAL															
		LILI- ENTHAL		OLEPSE- VALNI PREDMET		NEUPORABNI MATERIAL MED PRENOŠOM											
		RADIO	M. IME PREDSTAV NIK KLA- SICIZMA		ENOTA ZA MERSENJE EL. NATE- TOSTI	OPOMBA		NOVI VINODOLSKA									
		GEORG KAISER	INDIJANSKA ŽENA ENOTNI VEKTOR			CANKAR			RAZVE- LJAVI- TEV SODBE								
		POJAVLJA- NJE KEM. ELEMENTA V VEČ OBLIKAH							STAR SLOVAN PREDI- LEC ASIRIJE				VELIKA SHRAMBA ZA ŽITO	DEL GAR- DENORBE INDUSTRIE KASTLINA			
		KIT SAMOROG				STAR DENAR							REKA SKOZI INNŠ- BRUCK	FOTO- KLAFIJA KOTNA MERSKA ENOTA			
		IDENTI- TETA				ZNANST- VENO ME ZA PTICE							ZAH. DEL NOVE BRINEJE OVALEN KAMEN		ZGORNJA IZBORNICA PARLA- MENTA	OSNOVNA USMERI- TEV TENDENCA	
		24. IN 10. ČRKA		JARAVO- SLOVEC	DEL DRE- VEŠA		NA- ROD- NOST										
		MAKED. REVOLUCI- ONAR (MIRCE)			EDEN OD USTANO- VITELJEV RIMA	BILJARD- NA PALICA	PESEM HVAL- NICA	OKROGLA GREDA VZH. IND. HRAST						ZUPAN POD FRANCOZI FARKOW			
		STOPNJA KONCEN- TRACIJE SNOVI			KARDELO EDVARD												
		MESTO V VZGLEDNI PODKA- VINI					IZDAJA						PER- ZISA				
		SKRAJNI KONEC ISTRE													TELO- VADNO PRU- STVO		